

**Oversigt over indkomne høringsvar - udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven
 (Bedre rammer for ledelse)**

Nummer	Høringsparter	Side	Bemærkninger	Ingen bemærkninger
1	Akademiet for De Tekniske Videnskaber	1	x	
2	Akademikerne	3	x	
3	Arkitektskolen Aarhus	9	x	
4	Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd	10	x	
5	Dansk Byggeri	13		x
6	Dansk Erhverv	15	x	
7	Dansk Industri	17	x	
8	Dansk Magisterforening	19	x	
9	Danske Erhvervsakademier	22	x	
10	Danske Professionshøjskoler	24	x	
11	Danske Studerendes Fællesråd	26	x	
12	Danske Universiteter	29	x	
13	Designskolen Kolding	33	x	
14	Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering	34	x	
15	Djøf	35	x	
16	Finanssektorens Arbejdsgiverforening	40	x	
17	FTF og LO	41	x	
18	HK Stat	43	x	
19	Hovedsamarbejdsudvalget ved Syddansk Universitet	46	x	
20	Ingeniørforeningen IDA	47	x	
21	Professionshøjskolen UCC	50	x	
22	Professionshøjskolen VIA	51	x	
23	Rigsrevisionen	53		X
24	Simac	54	x	

Uddannelses- og forskningsministeriet
hoeringssvar@ufm.dk

Hjortekærvej 99
2800 Kgs. Lyngby

**ATV's høringssvar vedrørende udkast til lov
om ændring af universitetsloven (bedre rammer for ledelse)**

Universiteternes rammevilkår, herunder universitetsloven, er vigtige faktorer i at gøre Danmark til en af verdens førende Science & Engineering-regioner. Derfor vil ATV gerne kvittere for, at ministeriet ønsker at skabe bedre rammer for universiteternes ledelse.

Tlf. 4588 1311
Fax. 4588 1351
atvmail@atv.dk
www.atv.dk

ATV kan tilslutte sig, at der bør være ensartede kriterier for udpegning og valg af bestyrelsesmedlemmer og -formænd på landets universiteter, så længe dette sker i respekt for de enkelte universiteters særlige profil og opgaver.

Ansvarsfordeling mellem ministerium og universiteter

Derimod er ATV meget bekymret over konsekvenserne af en række bestemmelser i forslaget. Akademiets bekymring går især på, at forslaget synes at gøre op med armslængdeprincippet og dermed kan sætte spørgsmålstegn ved universiteternes uafhængighed.

Det følger af den gældende lovgivning, at universiteterne er selvejende institutioner, mens ministeriet fastlægger rammevilkårene gennem lovgivning og regler samt fører tilsyn med universiteterne. Denne ansvarsfordeling bør ikke ændres.

Udpegnings- og indstillingsorganer

Forslaget vil indebære en ny procedure for indstilling og udpegning af bestyrelsesmedlemmer og -formænd. Som led i proceduren skal ministeren udpege formanden for et udpegningsorgan, og Uddannelses- og Forskningsministeriet vil få sæde i et indstillingsudvalg.

Begge dele strider mod princippet om universiteternes uafhængighed og kan potentielt sætte ministeriet i en dobbeltrolle, når der skal føres tilsyn med universiteterne. Ydermere synes proceduren at være indviklet og noget bureaukratisk.

Samlet set kan ATV ikke tilslutte sig det foreliggende forslag. ATV foreslår i stedet, at en lovændring fastlægger en procedure for indstilling og udpegning af bestyrelsesformænd og -medlemmer, der dels ikke involverer ministeriet, dels er mere enkel og transparent.

Best practice som udgangspunkt

ATV anbefaler, at man ser på, hvordan man skaber ensartede kriterier og retningslinjer for udpegning af bestyrelsesformænd og -medlemmer ud fra *best practice* hos universiteterne.

Det er afgørende for Danmark som Science & Engineering-region, at vores universitetsledelser kombinerer et højt fagligt niveau med et bredt samfundsmæssigt udsyn og et internationalt perspektiv. Modellen for indstilling og udpegning af formænd og medlemmer bør derfor være skruet sammen, så den tiltrækker topfolk fra danske og internationale virksomheder og forskningsmiljøer (jf. anbefalingerne i ATV-rapporten "Det værdiskabende universitet – fra enklave til nøglerolle" fra 2012).

Konkret vil ATV foreslå at lade udpegningen ske gennem et repræsentantskab med medlemmer fra det enkelte universitets afdelinger og samfundet i bredere forstand.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Lia Leffland". The signature is fluid and cursive, with the first name "Lia" clearly legible.

Lia Leffland
Akademidirektør

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Kontoret for Jura og Internationale forhold
Børsgade 4
1215 København K.

hoeringssvar@ufm.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (Bedre rammer for ledelse)

Den 24. marts 2017
Sag.nr. S-2017-179
Dok.nr.
bba/yk

Akademikerne har fra Uddannelses- og Forskningsministeriet modtaget udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven til høring. Akademikerne har udsendt udkastet til høring i medlemsorganisationerne og skal på den baggrund fremkomme med bemærkninger.

AKADEMIKERNE

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

Akademikernes vurdering af lovforslaget kan sammenfattes til en afvisning af udpegningsmodellen, der med sin politiske infiltrering er et historisk brud med den hidtidige brede konsensus om at sikre universiteternes autonomi – samt en støtte til de nye strategiske rammekontrakter, som kan blive et vigtigt skridt i en god styringsmæssig retning.

Nørre Voldgade 29, 2. sal
DK - 1358
København K.

Akademikerne skal appellere til regeringen og Folketingets øvrige partier om, at en så markant ændring af universiteternes lovgivningsmæssige rammer - der med dette lovforslag lægges op til - ikke hastes igennem med færrest mulig antal mandater.

T +45 3369 4040
E ac@ac.dk
W www.ac.dk

Universiteterne nyder en særlig status som samfundets vigtigste vidensproducerende institutioner. De otte universiteters opgave er at drive (politisk uafhængig) forskning og give forskningsbaserede uddannelser på højeste internationale niveau. Akademisk frihed er afgørende for universiteternes omdømme og mulighed for at leve op til forpligtelserne over for samfundet. Armslængdeprincippet skal netop sikre, at der ikke kan stilles spørgsmålstegn ved universiteternes uafhængighed.

Akademikerne noterer sig, at der i ministeriets notat "Lovforslag om bedre rammer for ledelse på universiteterne" indledningsvist gøres gældende: "De overordnede rammer for ledelsen af universiteterne er på mange måder velfungerende." Akademikerne er enig i denne vurdering, men undrer sig samtidig over, at man ikke desto mindre finder behov for fundamentalt at bryde med armslængdeprincippet for statens styring af universiteterne i den foreslåede udpegningsmodel.

Lovudkastets hensigt om politisk infiltrering i universiteternes bestyrelser er åbenbar: Den til enhver tid siddende minister udpeger formanden

for det udpegningsorgan, der indstiller bestyrelsesformandskandidaten til ministerens godkendelse. Endvidere skal udpegningsorganet udpege to medlemmer af indstillingsorganet, ligesom en ledende ministeriel medarbejder skal have sæde i indstillingsorganet.

Lovforslagets model for udpegning af eksterne bestyrelsesmedlemmer er således et markant opgør med armlængdeprincippet og må ses som udtryk for en mistillid til universiteterne fra politisk og ministeriel side. En mistillid der lægger sig op af senere års detailregulering og overlappende styringstiltag.

I det lys virker det hult, når der i notatet til lovforslaget sættes ti fugle på taget med følgende formulering: "Med afsæt i de styrkede rammer for ledelse på universiteterne, er det således forventningen, at man fremover kan løse en række udfordringer uden at gribe ind med centrale regler som f.eks. ledighedsbaseret dimensionering og fremdriftsreform."

Læg dertil en sproglig tilsnigelse med ordvalget "styrkede rammer for ledelse" når det der reelt lægges op til, er styrkede rammer for politisk styring. Styring på bekostning af ledelse viser sig blandt andet i den markante decimering af repræsentanter for universitetsbefolkningen, VIP, TAP og studerende i indstillings- og udpegningsprocessen. Med den foreslåede udpegningsmodel risikerer man en øverst ledelse uden den nødvendige legitimitet fra organisationen, som netop er forudsætning for god ledelse.

Forslag til ny udpegningsmodel

Akademikerne har udarbejdet et forslag til en udpegningsmodel, som fremgår af bilag 1 bagerst i høringssvaret. Modellen er inspireret af repræsentantskabsmodellen, som benyttes af Syddansk Universitet (SDU) og Danmarks Tekniske Universitet (DTU), hvor repræsentantskabet også er udpegningsorgan.

Akademikernes forslag til en udpegningsmodel skal sikre en åben og transparent udpegningsproces, hvor selvsupplering til bestyrelsens eksterne pladser ikke kan forekomme. Repræsentantskabsmodellen udmærker sig ved, at udpegningen af eksterne bestyrelsesmedlemmer sker i tæt samspil med relevante interessenter i forhold til universitetets særlige profil.

Medlemmerne i repræsentantskabet kommer fra erhvervsliv, aftagerpaneler og advisory boards, kulturinstitutioner, civilsamfund, offentlige institutioner herunder andre uddannelsesinstitutioner, regionale og internationale samarbejdspartnere.

Specifikke bemærkninger til lovforslaget.

Bestyrelsernes rolle og ansvar

§ 10, stk. 1 præciserer, at bestyrelsen i sit strategiske arbejde varetager institutionsinteresser, men at bestyrelsen også skal anlægge et overordnet samfundshensyn i sine beslutninger hvor relevant.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der tænkes på forhold, *"hvor grænseflader, ressourcehensyn eller arbejdsdeling mellem forsknings- og uddannelsesinstitutioner skal tænkes i et bredere samfundsperspektiv - og ikke af bestyrelsen betragtes isoleret for det enkelte universitet."*

Akademikerne er enig i behovet for en sådan præcisering af balancen mellem institutions- og samfundshensyn, og ser da heller ikke en konflikt i, at bestyrelsen fremover også skal have blik for samfundsperspektivet i sine strategiske drøftelser og beslutninger.

Udpegningsorgan af eksterne medlemmer af bestyrelsen, herunder formanden

§ 12, stk. 1-7 erstatter hidtidige udpegningsprocedure for eksterne medlemmer, herunder formanden for bestyrelsen. Med sit institutionsinterne legitimitetsunderskud er den foreslåede udpegningsmodel et brud med universitetslovens bestemmelse om medbestemmelse og medinddragelse, som blev vedtaget af et bredt politisk flertal ved den seneste større revision af universitetsloven i 2011.

I bemærkningerne til lovændringerne fra 2011 blev understreget vigtigheden af, at *"universiteternes øverste ledelse på alle niveauer i samarbejde med det videnskabelige personale og de studerende udvikler procedurer og organisatoriske mekanismer til sikring af reel, effektiv inddragelse af medarbejdere og studerende i videnskabelige og uddannelsesmæssige samt betydningsfulde intrauniversitære anliggender i overensstemmelse med moderne ledelsespraksis i videnorganisationer og de danske (og nordiske) traditioner i universitetssektoren."*

Samtidig finder Akademikerne, at en manglende transparens i udpegningsprocessen vil svække bestyrelsesformandens legitimitet såvel i bestyrelsen som på universitetet, idet vedkommende udpeges udefra og ikke i bestyrelsens midte som led i bestyrelsens konstituering. I forlængelse heraf vil den foreliggende udpegningsmodel skabe tvivl om, hvorvidt bestyrelsesformanden er uafhængig af politiske interesser.

A) Udpegningsorgan

Af § 12, stk. 5 fremgår, at udpegningsorganet ledes af en formand, der udpeges af ministeren efter åbent opslag. Samtidig bliver det i bemærkningerne til bestemmelsen understreget, at ministeren ikke er forpligtet til at udpege en af de kandidater, der fremkommer på baggrund af åbent opslag.

Konsekvensen heraf er, at den til enhver tid siddende minister reelt indsætter en mellemmand – en kommissær – der har til opgave at lede det udpegningsorgan, der indstiller en bestyrelsesformandskandidat til ministerens godkendelse. Akademikerne finder ikke mindst denne del af den samlede udpegningsmodel for dybt kritisabel, fordi bestemmelsen de facto bryder med armslængdeprincippet for statens styring af universiteterne.

Det er endvidere betænkeligt, at det ikke fremgår af lovforslaget, hvorvidt formanden for udpegningsorganet kan udpeges som formand for flere universiteters udpegningsorganer. I det omfang, det vil være muligt for samme person at være formand for flere udpegningsorganer, vil det medføre en yderligere politisk magtcentralisering i udpegningen af eksterne bestyrelsesmedlemmer og bestyrelsesformand. Derfor bør det præciseres, at en person kun kan være formand for et universitets udpegningsorgan. Samtidig bør det præciseres, hvilke kompetencekrav der stilles til formanden for udpegningsorganet.

B) Indstillingsorgan

§ 12, stk. 6 fremgår, at indstillingsorganet sammensættes af en bestyrelsesformand (ved indstilling til ordinære bestyrelsesmedlemmer), et eksternt bestyrelsesmedlem, et internt bestyrelsesmedlem, en repræsentant for Uddannelses- og Forskningsministeriet samt to personer udpeget af udpegningsorganet. Det fremgår af bemærkningerne til lovudkastet, at ministeriet kan vælge at lade sig repræsentere af eksempelvis en ansat leder i ministeriet eller af en sagkyndig uden for ministeriet.

Fraværet af de universitetsansatte og studerende i indstillingsorganet er kritisabelt, idet lovforslagets model vil svække medinddragelsen markant. Akademikerne finder det foruroligende, at der med lovforslaget udvises en manglende forståelse for, hvad et universitet er, og at universitetsansatte og studerende ikke ses som en samarbejdspartner og ressource, som bidrager til, at man finder de, for universitetets særlige profil, bedst egnede kandidater til de eksterne bestyrelsespladser - der endda ifølge lovforslaget også forventes at omfatte anerkendte forskere.

Det forhold, at man har skabt en model, der de facto holder de universitetsansatte uden for indflydelse, risikerer at bidrage til, at bestyrelserne vil få et legitimitetsmæssigt underskud i universitetsbefolkningen og dermed svække bestyrelsens strategiske lederskab.

Akademikerne skal opfordre til, at modellen justeres således, at repræsentanter for VIP, TAP og de studerende tildeles et passende antal pladser i indstillingsorganet.

Kompetencekrav for eksterne bestyrelsesmedlemmer

Akademikerne støtter en præcisering af, at de eksterne medlemmer tilsammen skal have indsigt i forskning og forskningsbaseret uddannelse. Som konsekvens af en sådan præcisering anbefaler Akademikerne samtidig, at det fremgår af loven - og ikke kun formuleres som en forventning i bemærkningerne til lovudkastet - at mindst ét af de eksterne bestyrelsesmedlemmer skal have erfaring som anerkendt forsker.

Styrket dialog og strategiske rammekontrakter

Af § 10, stk. 8 fremgår, at bestyrelsen indgår en strategisk rammekontrakt med ministeren. Akademikerne støtter, som nævnt indledningsvist, de nye strategiske rammekontrakter som afløser for de hidtidige udviklingskontrakter. Akademikerne er enig i behovet for institutionsspecifik-

ke kontrakter med strategiske mål, der indgås mellem bestyrelsen og minister efter forhandling mellem universitet og ministerium.

Det fremgår dog af bemærkningerne til bestemmelsen, *"...at bestyrelsesformanden er den strategiske partner i både forhandling og løbende opfølgning på mål og resultatet, ligesom formanden skal sørge for, at der er en overordnet samtænkning mellem rammekontrakten og universitetets strategiske planer i øvrigt"*.

Akademikerne skal advare om, at en afkobling af rektor, som øverste daglig leder, i dialogen mellem ministerium og universitet om de strategiske mål, vil risikere at betyde, at den strategiske rammekontrakt ikke bliver det centrale styringsværktøj for universitetet, der ellers lægges op til, og som er intentionen med lovændringerne.

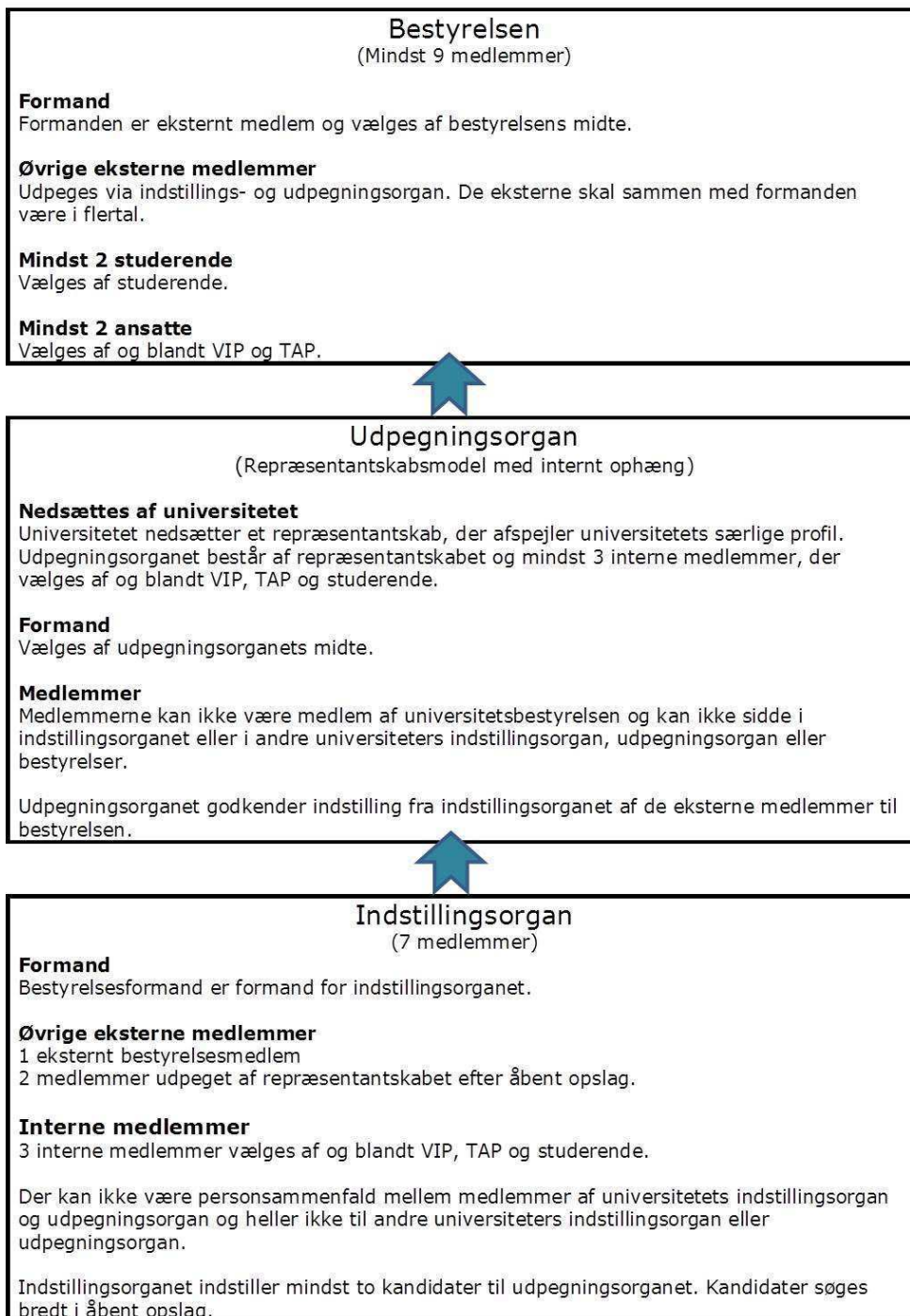
Med venlig hilsen

Birgit Bangskjær

D: 22495855

E: bba@ac.dk

Akademikernes forslag til ny udpegningsmodel

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Att. Kontorchef Udd Melgaard

HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF UNIVERSITETSLOVEN (BEDRE RAMMER FOR LEDELSE)

Dato: 17.03 2017
Page 1 of 1

Ref. no.
RS

Arkitektskolen Aarhus' høringssvar til lovforslag om bedre rammer for ledelse på universiteterne

Arkitektskolen Aarhus takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslaget om bedre rammer for universiteterne, som er modtaget i høring den 24. februar 2017.

Lovforslaget vedrører ikke Arkitektskolen Aarhus, men skolen vil alligevel gerne komme med et par bemærkninger til forslaget, som forventes på sigt også at få betydning for Arkitektskolen Aarhus.

Arkitektskolen Aarhus kan tilslutte sig lovforslagets hensigt om at tydeliggøre bestyrelsernes rolle, handlerum og ansvar. I modsætning til universiteterne har arkitektskolerne allerede i dag bestyrelsesformænd og eksterne medlemmer, som er ministerudpegede. Det er skolens oplevelse, at denne model fungerer ganske fornuftig. Arkitektskolen Aarhus er helt enig i, at bestyrelsen skal kunne fungere som strategisk sparringspartner for den daglige ledelse og være i stand til at involvere sig på et strategisk niveau.

Forslaget om at erstatte de nuværende udviklingskontrakter med nye strategiske rammekontrakter kan Arkitektskolen Aarhus fuldt ud tilslutte sig, hvis de fremtidige kontrakter i højere grad kommer til at afspejle de enkelte institutioners strategiske prioriteringer.

Venlig hilsen

Ingelese Bogason
bestyrelsesformand

Torben Nielsen
rektor

hoeringssvar@ufm.dk

Høring – bedre rammer

Svar på høring over lov om ændring af universitetsloven (bedre rammer for ledelse)

Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (DFiR) takker for muligheden for at blive hørt over 'Udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (bedre rammer for ledelse)'.

DFiR har med interesse læst udkast til lovforslaget og hæfter sig ved det positive i hensigten med at fremme dialogen mellem ministerium og universiteter og, at der med forslaget bliver bedre rum til forskeligheder mellem universiteterne.

Et formål med lovforslaget er, at 'universiteternes store samfundsmæssige betydning bedre afspejles i de ledelsesmæssige rammer for universiteterne, herunder især bestyrelsernes rolle, ansvar og procedurerne for udpegning... og at udpegningen i øget grad afspejler universiteternes store samfundsmæssige betydning og ansvar'.

DFiR er enig i, at universiteterne har stor samfundsmæssig betydning og ansvar. DFiR er også enig i, at det er ønskeligt at have en tættere dialog mellem universiteterne og samfundets repræsentanter, end tilfældet er i dag. Velplanlagte møder med gennemsigtighed og dialog omkring, hvad de kommende samfundsmæssige behov og forventninger til universiteterne forventes at være, er den bedste måde at arbejde for gensidig forståelse af, hvad universiteternes samfundsmæssige rolle og ansvar skal være. Det er vejen til en åben og transparent dialog, som kan inddrage en række relevante emner og aktører. Derfor finder DFiR det rigtigt, at der lægges op til, at der skal være mindst to årlige møder mellem ministeren og bestyrelsesformanden.

DFiR finder endvidere, at der også er behov for en styrket dialog mellem ministerium og den daglige ledelse af universiteterne. I mange tilfælde vil det videnskabelige match om specifikke sager og sagsgange være mellem rektorat og ministeriets embedsværk. Det ville derfor være ønskeligt, om der også i forslag til loven lægges op til faste årlige møder med den daglige ledelse, eller endnu bedre hvis den daglige ledelse inviteres med til de planlagte møder med minister og bestyrelsesformand, hvor også ministeriets embedsværk er repræsenteret.

Danmarks Forsknings- og
Innovationspolitiske Råd

23. marts 2017

Børsgade 4
Post Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
Mail ufm@ufm.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Sagsbehandler
Karin Kjær Madsen
Tel. 72 31 82 37
Mail kkm@ufm.dk

Ref.-nr. 17/003067-19

En væsentlig del af lovforslaget omhandler udpegning og ansvar relateret til de to udvalg; indstillingsorganet og udpegningsorganet.

DFiR konstaterer, at de to organer er særdeles detaljeret beskrevet. Spørgsmålet er, om den meget præcise beskrivelse af særligt indstillingsorganet i praksis kommer til at begrænse funktionaliteten af organet, og det fremstår som en unødigt detailstyring af det enkelte universitet. Den fleksibilitet og respekt for de enkelte universiteters særkende, som nyskabelsen med strategiske rammekontrakter giver, kunne med fordel indarbejdes i krav til sammensætningen af de to organer, således sammensætningen kan afspejle det særkende og behov, der gælder for det individuelle universitet.

Formanden af udpegningsorganet skal ifølge forslaget godkendes af uddannelses- og forskningsministeren, ligesom uddannelses- og forskningsministeren også skal godkende den formandskandidat til universitetsbestyrelsen, som udpegningsorganet har identificeret.

Danmarks Forsknings- og
Innovationspolitiske Råd

DFiR finder, at det giver god mening og er i overensstemmelse med praksis i flere af de lande, Danmark gerne vil sammenlignes med, at uddannelses- og forskningsministeren skal godkende kommende bestyrelsesformænd for Danmarks universiteter. Når ministeren skal godkende bestyrelsesformanden, virker det dog som en unødvendig dobbeltheden, at ministeren også udpeger formanden for udpegningsorganet.

Endelig finder DFiR, at det er en udvikling i rigtig retning, at udviklingskontrakterne med de faste udviklingsmål fra ministeriets side afløses af de mere institutions-specifikke strategiske rammekontrakter. Den danske universitetssektor dækker over nogle forskelligartede institutioner med institutionspecifikke roller, funktioner og styrkepositioner i det danske og internationale samfund, som med rette kunne tydeliggøres og styrkes gennem de omtalte rammekontrakter. Det tyder på, at de nye strategiske rammekontrakter bedre kan imødekomme sådanne forskelligartede behov. Processen om, hvordan mål i de nye kontrakter bliver identificeret og formuleret udestår i lovforslaget. Her er det væsentligt, at transparens og gensidighed er centrale elementer i processen.

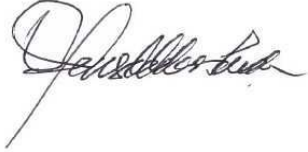
Afslutningsvis ønsker DFiR at påpege, at universiteterne i dag er underlagt et komplekst 'governancesystem', der består af en række forskellige styringsinstrumenter. Nogle af disse instrumenter er bevidste. Det kan eksempelvis være, når universiteterne får STÅ-midler på baggrund af gennemførte uddannelsesforløb, eller det kan være særlige forpligtelser, som universiteterne er pålagt at varetage. Andre er mindre bevidste styringsinstrumenter af universiteterne, som eksempelvis hvordan ekstern forskningsfinansiering påvirker drift og prioritering på et universitet. Dette tema har DFiR blandt andet beskrevet i sit arbejde med 'Viden i verdensklasse'.

Når det fremlagte lovforslag skal fremme bedre rammer for ledelse, er de her foreslåede ledelsesmæssige rammer således en delmængde af de rammer for at udøve ledelse, som universiteterne i dag har.

En forståelse af, hvordan dette komplekse 'governancesystem' påvirker ledelses-

rummet på universiteterne, ville være et godt skridt på vejen til at skabe gode rammer for ledelse.

med venlig hilsen

Jens Oddershede
Formand for Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd

Danmarks Forsknings- og
Innovationspolitiske Råd

Marianne Madsen

Fra: Britt Rasmussen <bra@danskbyggeri.dk>
Sendt: 27. februar 2017 09:56
Til: UFM-JIF - hørings svar
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (Bedre rammer for ledelse)

AppServerName: esdh-ufm-koncern
DocumentID: 17/012233-02
DocumentIsArchived: -1

Udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (Bedre rammer for ledelse)

Dansk Byggeri takker for høringsmuligheden, men har ingen kommentarer til denne høring.

Venlig hilsen
Britt Rasmussen
Sekretær
Tlf. direkte: 72 16 02 34

dansk byggeri

Vi samler byggeri, anlæg og industri

Nørre Voldgade 106 · 1358 København K
www.danskbyggeri.dk · [Abonner på nyheder](#)

Tilmeld dig **her** til
Dansk Byggeris
ARBEJDSMILJØKONFERENCE 2017

Fra: infoDB
Sendt: 24. februar 2017 15:13
Til: Torben Liborius; Britt Rasmussen
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (Bedre rammer for ledelse)

Fra: Marianne Madsen [<mailto:MAM@ufm.dk>]
Sendt: 24. februar 2017 15:00
Til: samfund@advokatsamfundet.dk; atvmail@atv.dk; Akademikernes Centralorganisation; 'info@akademiraadet.dk'; Akademisk Arkitektforening; a@aarch.dk; 'pha.ls@cbs.dk'; 'organisation@c3.dk'; A-AKKR - hovedpostkasse; Danmarks Evalueringsinstitut (EVA); Innovationsfonden; 'info@shipowners.dk'; 'dtu-rektor@adm.dtu.dk'; 'dac@dac.dk'; 'info@danskbyggeri.dk'; 'hoeringssager@danskerhverv.dk'; 'dm@dk.dk'; 'op@co-sea.dk'; 'duf@duf.dk'; 'info@handelskammer.dk'; 'info@danskeark.dk'; 'design@danishdesigners.com'; info@danskeerhvervsakademier.dk; info@kadk.dk; Danske Handicaporganisationer; 'info@dkkh.dk'; 'dl@landskabsarkitekter.dk'; Det Centrale Handicapråd; Professionshøjskolernes Rektorkollegium; regioner@regioner.dk; FSR - danske revisorer; Danske Studerendes Fællesråd; 'dkuni@dkuni.dk'; 'info@danishdesignassociation.com'; 'dk@designskolenkolding.dk'; 'eadania@eadania.dk'; eamv@eamv.dk; info@eaaa.dk; Journalisthøjskolen; vest@easv.dk; 'eal@eal.dk'; iba@iba.dk; easj@easj.dk; kontakt@cphbusiness.dk; kea@kea.dk; Finansrådet; Finanssektorens Arbejdsgiverforening; Finanstilsynet; fms@fms.dk; 'fritforum@fritforum.dk'; FTF; Ingeniørforeningen; Mads Tofte; IT-Universitetet i København; kl@kl.dk; 'info@konservativestuderende.dk'; 'info@msk.dk'; Ralf Hemmingsen; Københavns Universitet; 'tch@lederne.dk'; 'lc@skaf-net.dk'; Lærerstuderendes Landskreds; eikmoen@gmail.com; marnav@marnav.dk; martec@martec.nu; Maskinmestrenes Forening; 'kab@kons.dk'; 'info@seaman.dk'; Professionshøjskolen Metropol;

ucc@ucc.dk; pls@pls.dk; carsten@rousing.dk; Torben Holm; ahs@aams.dk; sv@marnav.dk; lejesvenden@live.dk; soren.n.s@gmail.com; jg@marnav.dk; 'info@rigsrevisionen.dk'; 'rektor@ruc.dk'; Roskilde Universitet; UFM FP SFU - Rådet for Erhvervsakademiuuddannelser og Professionsbacheloruddannelser; 'mbh@sdsnet.dk'; mail@simac.dk; post@skipperskolen.dk; stiftelsen@georgstage.dk; info@svesoef.dk; 'rektor@sdu.dk'; Syddansk Universitet; Sygeplejestuderendes Landssammenslutning; Søfartens Ledere; 'fg@soefartens.org'; 'tl@tl.dk'; 'teknig@teknig.dk'; Pernille Trojahn Kristiansen; ucl@ucl.dk; ucn@ucn.dk; ucsj@ucsj.dk; ucsyd@ucsyd.dk; viauc@viauc.dk; 'rektor@aaau.dk'; Aalborg Universitet; rektor@au.dk; Aarhus Universitet; aams@aams.dk; 'DI@DI.DK'; Dansk Arbejdsgiverforening; Journalisthøjskolen; 'jo@dmjx.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (Bedre rammer for ledelse)

Hermed sender Uddannelses- og Forskningsministeriet udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (Bedre rammer for ledelse) i høring.

Der er vedhæftet: Lovudkast, høringsbrev og høringsliste.

Vi beder om svar senest **fredag den 24. marts 2017 kl. 12.00.**

Bemærkninger bedes sendt til hoeringssvar@ufm.dk.

Med venlig hilsen

Marianne Madsen

Specialkonsulent
Jura og Internationale Forhold
Direkte telefon: +45 7231 7973
E-mail: mam@ufm.dk

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Departementet
Postboks 2135
DK-1015 København K
Telefon: +45 3392 9700
Fax: +45 3332 3501
E-mail: ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

Besøgsadresse:
Børsgade 4
DK-1215 København K

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Børsgade 4
1215 København K

Sendt pr. mail til hoeringssvar@ufm.dk

23. marts 2017

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (bedre rammer for ledelse)

Dansk Erhverv afgiver hermed høringssvar vedrørende ændringen af universitetsloven (bedre rammer for ledelse)

Generelle bemærkninger

Universiteterne er samfundsbærende institutioner, og det er derfor afgørende, at de er autonome institutioner, der er politiske uafhængige. Der må ikke kunne sættes spørgsmålstejn ved universiteternes uafhængighed, som er baseret på en århundrede lang dansk og europæisk tradition, samt den politiske armslængde.

Dansk Erhverv finder det positivt og hensigtsmæssigt, at det med lovforslaget præciseres, at bestyrelserne på landets universiteter har et samfundsmæssigt ansvar og ikke blot skal varetage universitetets interesser, som det står skrevet i gældende ret.

Dansk Erhverv finder det ligeledes positivt, at det understreges, at bestyrelsen ikke kun skal forvalte universitetets midler effektivt, men også til størst mulig gavn for samfundet. Universiteterne har flere roller i samfundet – både som producent af dygtige akademikere samt som institutioner, der bedriver forskning af høj kvalitet og derved tilvejebringer ny viden til samfundets parter. Det væsentlige er derfor, at universiteterne samt deres bestyrelser fortsat har samfundets gavn for øje. Det gælder både samfundsøkonomisk, men også i henhold til at sikre, at Danmark har et højt forskningsmæssigt vidensberedskab tilgængeligt.

Specifikke bemærkninger

Udpegnings- og indstillingsorganet

Dansk Erhverv tilslutter sig, at der skal være større gennemsigtighed i relation til udpegning af bestyrelsesmedlemmer til universiteterne. Den præsenterede model forekommer dog relativt bureaukratisk.

Dansk Erhverv bifalder, at udpegningsorganets medlemmer skal være brugere og aftagere af universitetet, således at der sikres bredde i udpegningsorganet. Dansk Erhverv støtter, at udpegnings-

formanden skal findes gennem et åbent opslag og derigennem udpeges af ministeren. Dansk Erhverv mener dog, at proceduren vedrører udpegningsformanden skal præciseres, da der står i bemærkninger til lovforslaget, at ministeren ikke er forpligtet til at udpege en af de kandidater, der er foreslået på baggrund af åbne opslag. Det er afgørende, at der er gennemsigtighed omkring udpegningsformanden, og at der ikke bliver gået på kompromis med armslængde og uafhængighed.

Valg af bestyrelsesformand

Med lovforslaget vurderer Dansk Erhverv, at bestyrelsesformanden for en universitetsbestyrelse vil få en større rolle end ved gældende ret. Det er positivt, at det også fastsættes, at bestyrelsesformændene og siddende uddannelses- og forskningsminister skal afholde møde mindst to gange årligt, jf. §10, stk. 11, da der derved sikres øget dialog.

Dansk Erhverv finder det afgørende, at der er tale om en godkendelse af den indstillede bestyrelsesformand og ikke en konkret ministerudpegning, da dette vil gå på kompromis med politisk uafhængighed og armslængdeprincippet.

I bemærkningerne fremgår det, at ”*ministerens godkendelse af denne udpegning foretages på baggrund af en vurdering af, om formandskandidaten lever op til de kompetencekrav, som foreslås fastsat i lovgivningen. I det tilfælde, at ministeren finder, at den foreslåede formandskandidat ikke opfylder de kompetencekrav, der følger af lovgivningen eller i øvrigt har væsentlige saglige indsigelser, kan ministeren bede udpegningsorganet om at udpege et nyt medlem til sin godkendelse*”.

Det bør præciseres, hvad proceduren er i relation til denne vurdering, samt hvilke saglige indsigelser, der eventuelt kunne forekomme for at sikre gennemsigtighed og politisk armslængde.

Strategiske rammekontrakter

Dansk Erhverv finder det yderst positivt, at man vil ændre udviklingskontrakterne til strategiske rammekontrakter, som tager udgangspunkt i de enkelte universiteter, både hvad angår styrker og udfordringer. Det vil give mulighed for mindre detailstyring, da der kan tages udgangspunkt i de enkelte universitets udfordringer. Det kan f.eks. vedrøre fremdrift af de studerende, kvalitet i undervisningen samt relevansen af visse uddannelser på det enkelte universitet.

Evaluering af ny styringsmodel

Dansk Erhverv vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt, at der foretages en evaluering af loven samt dens effekter. Ikke mindst er det væsentligt, at det undersøges, hvordan indstillingen samt udpegnings af bestyrelsesmedlemmer har fungeret.

Med venlig hilsen

Mette Fjord Sørensen

Forsknings- og uddannelsespolitisk chef

”Høring – bedre rammer”

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Styrelsen for Forskning og Innovation

Att. hoeringssvar@ufm.dk

Bredgade 40

1260 København K

Dansk Industri

Confederation of Danish Industry

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (bedre rammer for ledelse)

DI takker for muligheden for at kommentere på udkast til lovforslag om ændring af universitetsloven (bedre rammer for ledelse).

Sammenfattende: DI støtter hensigten om at tydeliggøre bestyrelsernes rolle og ansvar. Det er positivt med forslaget om nye procedurer for udpegning af eksterne medlemmer til bestyrelsen, og at dialogen mellem bestyrelserne og uddannelses- og forskningsministeren styrkes. DI lægger til grund, at de grundlæggende principper om fagligt selvstyre, ubetinget forskningsfrihed og armslængde i forhold til det politiske system fastholdes med dette forslag. Forslaget savner dog en bestemmelse om, at bestyrelsen løbende skal vurdere og fastlægge de kompetencer, bestyrelsen skal råde over for bedst muligt at løfte sit ansvar. En sådan bestemmelse er i overensstemmelse med anbefalingerne for god selskabsledelse såvel som god fondsledelse. Kompetencevurderingen bør samtidig danne udgangspunkt for indstillings- og udpegningsorganernes arbejde.

DI støtter, at de foreslåede ændringer til universitetslovens §10 gennemføres, så der kommer større klarhed om bestyrelsens rolle og ansvar. Når det i §10 stk. 8 anføres, at bestyrelsen indgår en strategisk rammekontrakt med ministeren, savner vi dog en præcisering af bestyrelsens ansvar for opfølgning herpå.

Forslaget om halvårlige møder med ministeren i det nye §10 stk. 11, under bestyrelsesformandens ansvar, §10 stk. 3, opfylder et behov for tydeliggørelse af bestyrelsens ansvar for den overordnede universitetsledelse og kan medvirke til en styrket dialog og ledelsesmæssig forankring af universiteternes store samfundsmæssige ansvar. DI noterer sig, at der med lovforslaget er lagt op til, at rektorernes ansvar for universiteternes daglige drift fastholdes fremadrettet. I forlængelse heraf mener DI, at det er væsentligt at sikre en fortsat tæt dialog mellem Uddannelses- og Forskningsministeriet og rektorerne.

Med henblik på at styrke bestyrelsens arbejde og sikre den bedst mulige forberedelse af løbende indstilling og udpegning af nye bestyrelsesmedlemmer anbefales det at følge anbefalingen om, at bestyrelsen løbende skal vurdere og fastlægge de kompetencer, bestyrelsen skal råde over for bedst muligt at udfylde bestyrelsens ansvar; jf. [Anbefalinger for](#)

[God Fondsledelse](#) (anbefaling 2.3.1) og tilsvarende i [Anbefalinger for God Selskabsledelse](#) (anbefaling 3.1.1). DI vil anbefale, at "Bestyrelsen skal løbende vurdere og fastlægge, hvilke kompetencer den skal råde over for at udfylde sit ansvar" indføres som et ekstra stk. (12) i §10.

For at starte nye indstillings- og udpegningsprocesser rigtigt bør den første sætning i §12 stk. 4 på denne baggrund tilføjes "på baggrund af bestyrelsens kompetencebehov; jf. § 10 stk. 12". Det første ord "Universitetet" i sætningen bør præciseres til "Universitetets bestyrelse".

Der lægges op til, at udpegningsudvalget konstitueres for otte år, hvilket forekommer som en lang periode - specielt i lyset af, at der relativt sjældent er behov for udpegninger.

DI vil foreslå, at den nye indstillings- og udpegningsproces evalueres efter en kortere år-række for at undersøge, hvorvidt processen har virket tilfredsstillende.

DI støtter fuldt ud indførelsen af nye, strategiske rammekontrakter med institutionsspecifikke, strategiske mål, som fastlægges i dialog mellem det enkelte universitetet og ministeriet. Det skal i denne forbindelse dog understreges, at det bliver afgørende at knytte tydelige økonomiske incitamenter til opfyldelse af de nye strategiske rammekontrakter i forbindelse med den kommende reform af bevillingssystemet.

Den overordnede ledelse af universiteterne kan blive styrket væsentligt med det foreliggende forslag til ændringer af universitetsloven samt økonomiske incitamenter knyttet til de nye strategiske rammekontrakter.

DI støtter regeringens ambition om at reducere behovet for centrale regler gennem bedre ledelsesmæssige rammer. Vi er overbeviste om, at stærke økonomiske incitamenter knyttet til opfyldelse af de strategiske rammekontrakter vil understøtte den ambition.

Hvis det i forbindelse med en kommende bevillingsreform ikke lykkes at knytte tilstrækkelige økonomiske incitamenter til opfyldelse af de strategiske rammekontrakter, vil der i endnu højere grad være brug for, at det præciseres, at det under alle omstændigheder er en vigtig del af bestyrelsesansvaret at følge op på de indgåede strategiske rammekontrakter.

Med venlig hilsen

Charlotte Rønhof
Underdirektør

Richard B. Larsen
Chefkonsulent

Høringsvar over udkast til forslag til lov om ændring af universitsloven (Bedre rammer for ledelse)

Dansk Magisterforening har fra Uddannelses- og Forskningsministeriet modtaget udkast til forslag til lov om ændring af universitsloven.

I dette høringssvar lægger Dansk Magisterforening vægt på, at universitetet fortsat kan være i samspil med omverdenen, og at en revidering af styreformerne på universiteterne har universiteternes formål som sit grundlag.

Danmarks otte universiteters formål er at bedrive forskning, værne om forskningsfriheden, tilbyde forskningsbaserede uddannelser indtil højeste internationale niveau samt gennem samarbejde med det omgivende samfund bidrage til at fremme vækst, velfærd og udvikling af samfundet.

Kontrakter med respekt for forskellighed

De otte universiteter er i dag kendetegnet ved stor spændvidde og forskellighed både i bredden af uddannelsesudbud, forskningsfelter samt international og regional tilknytning. Den spændvidde afspejles også i ledelsernes strategiske fokus, og derfor støtter Dansk Magisterforening lovforslagets omlægning af de nuværende udviklingskontrakter til institutionsspecifikke strategiske rammekontrakter. En afgørende forudsætning for, at de nye rammekontrakter bliver et brugbart og reelt styringsredskab for institutionen, er, at kontrakterne bliver indgået på baggrund af gensidig respektfuld dialog, ligesom det er væsentligt, at de bliver indgået efter en åben dialog med både bestyrelsen og rektor og ikke blot med bestyrelsesformanden.

Armslængdeprincippet er væsentligt

Til gengæld mener Dansk Magisterforening ikke, at den foreslåede udpegningsprocedure af de eksterne medlemmer af bestyrelsen er hensigtsmæssig, da den, omend indirekte, reelt afskaffer armslængdeprincippet i forhold til det politiske system, her repræsenteret ved ministeren og ministeriet. Dermed er lovforslaget et markant brud med politisk uafhængige universitetsbestyrelser og dermed også med forskningsfriheden.

Lovforslagets indstillings- og udpegningsprocedure og ikke mindst ministerens udpegning af formanden for udpegningsorganet betyder, at der fremover vil kunne stilles spørgsmålstegn ved universiteternes faglige selvstyre. Dermed vil lovforslaget komme til at betyde en alvorlig svækkelse af universiteternes internationale renommé herunder deres evne til at tiltrække internationale forskningsmidler og udenlandske forskere på højeste niveau.

Ansatte og studerendes medbestemmelse

Samtidig er det påfaldende, hvor markant fraværende universitetets ansatte og studerende er i indstillings- og udpegningsorganet. Det er en nedprioritering af universitetets stolte tradition for medbestemmelse og

medinddragelse af ansatte (VIP og TAP) og studerende, som blandt andet eksisterer i de nuværende modeller for valg af eksterne bestyrelsesmedlemmer.

Dermed markerer forslaget et brud med universitetslovens bestemmelse om, at "bestyrelsen [skal] sikre, at der er medbestemmelse og medinddragelse af medarbejdere og studerende i væsentlige beslutninger".

Med lovforslaget fravælges bevidst den viden og erfaring, som ansatte og studerende kan bidrage med ved indstilling og udpegning af eksterne bestyrelsesmedlemmer. Det betyder, at der kan ske en afkobling mellem den øverste ledelse og resten af institutionen, og dermed bliver bestyrelsens legitimitet svækket. Det mener Dansk Magisterforening, vil være uheldigt.

Sammenfatning

Disse to forhold sammenholdt med, at fortolkningen af "universiteternes store samfundsmæssige betydning" (fra lovforslagets indledning) indsnævres til, at samfundsansvaret alene bæres af ministeren, idet han udpeger formanden for udpegningsorganet og godkender bestyrelsesformanden, betyder, at Dansk Magisterforening ikke kan støtte lovforslagets ændringer af udpegningsproceduren. Vi vurderer, at forslaget vil være kontraproduktivt i forhold til universiteternes formål og vil skade såvel universiteternes renommé som bestyrelsens legitimitet.

Forslag til anden løsningsmodel

Dansk Magisterforening mener, at det er muligt at fjerne den nuværende mulighed for selvsupplering af universiteternes bestyrelser gennem en anden model end den i lovforslaget foreslåede.

Det kan ske ved, at der indføres et repræsentantskab med udpegningsbemyndigelse og med medlemmer fra erhvervsliv, virksomheder, aftagerpaneler, institutternes Advisory Boards, offentlige institutioner herunder andre uddannelsesinstitutioner, civilsamfund og faglige, regionale eller internationale samarbejdspartnere samt repræsentanter for det videnskabelige personale, det teknisk-administrative personale og de studerende. Repræsentantskabets antal samt medlemmer bør udpeges efter procedurer fastsat af hvert enkelt universitet.

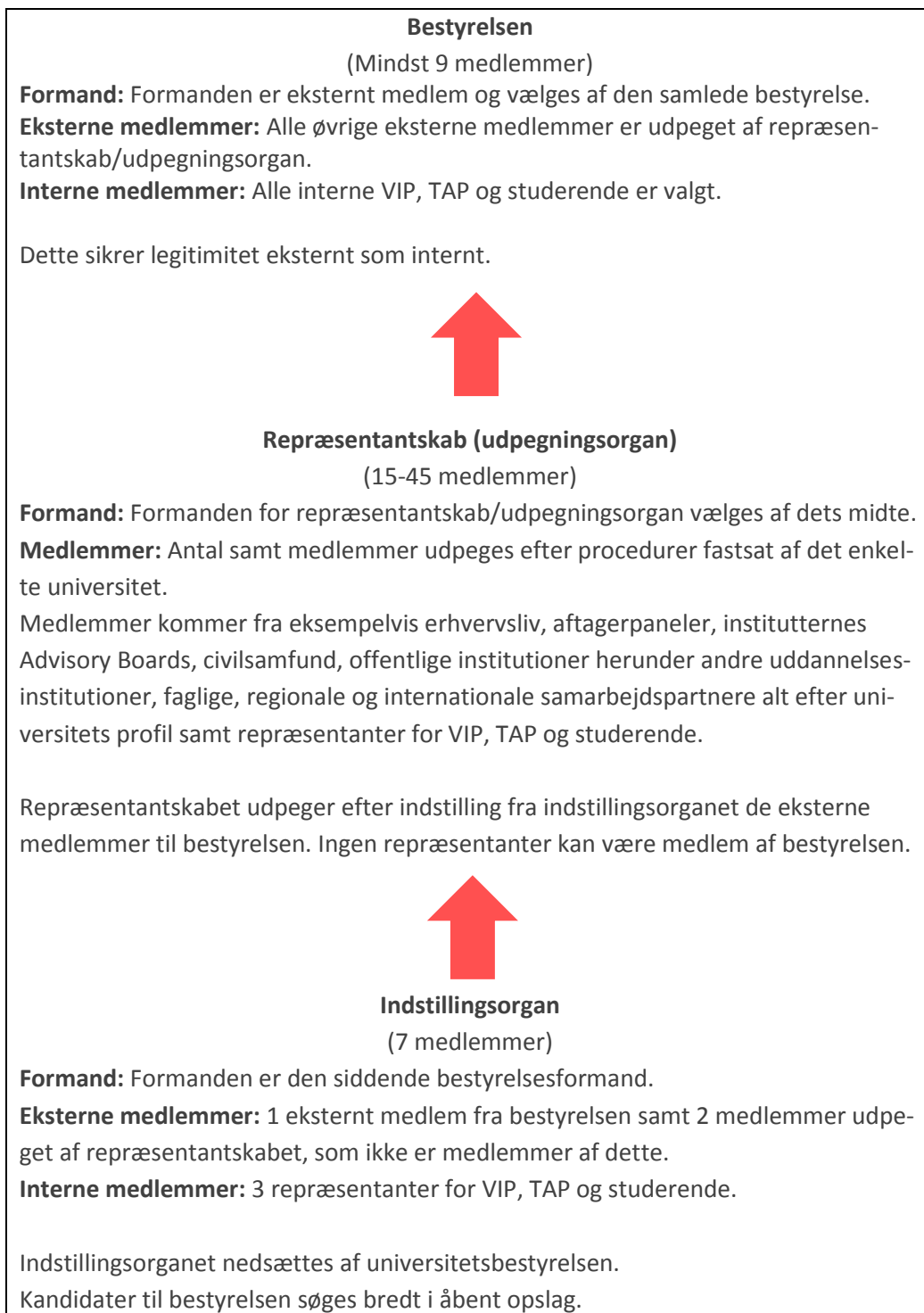
Et repræsentantskab vil kunne være forskelligt i størrelse og sammensætning fra universitet til universitet og dermed afspejle det enkelte universitets særkende, faglige, regionale og internationale relationer. For at sikre at repræsentantskabet har kendskab til universitetets ledelsesbehov, skal der være kontakt mellem bestyrelse og repræsentantskab i løbet af valgperioden. Formanden for repræsentantskabet vælges af dets midte.

Repræsentantskabet udpeger de eksterne bestyrelsesmedlemmer efter indstilling fra et indstillingsorgan, men det skal være den samlede universitetsbestyrelse, der vælger bestyrelsesformanden af sin midte. Dermed får bestyrelsesformanden større legitimitet, da vedkommende kan handle på baggrund af hele sin bestyrelse.

Denne model anvendes allerede i dag af flere universiteter, og den vil kunne understrege, at universiteterne er i nært samspil med omverden og deres relevante interessenter og dermed også universiteternes sam-

fundsmæssige betydning. Hvis udpegningen ligger i repræsentantskabet, sikres der således et stærkere samfundsmæssigt aftryk, uden at der bliver gået på kompromis med det faglige selvstyre og armslængdeprincippet til det politiske system.

Skematisk fremstilling af en løsningsmodel, der sikrer samspil med omverden:

Høringsvar angående udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (Bedre rammer for ledelse)

Danske Erhvervsakademier takker for muligheden for at kommentere ovenstående lovforslag.

Forslaget indeholder en række nyskabelser, og vi har med interesse noteret os flere af forslagene til hhv. samfundshensyn, indstillings- og udpegningsstruktur og bedre rammer for ledelse. Vi har valgt at forholde os overordnet til forslagene, selvom de ikke umiddelbart er møntet på vor egen sektor, idet vi antager, at de vil blive retningsgivende for erhvervsakademisektoren og for de øvrige videregående, professionsrettede sektorer.

Samfundshensyn

Erhvervsakademierne finder det hensigtsmæssigt, at det indskrives i loven, at bestyrelserne for de videregående uddannelsesinstitutioner skal tage et samfundshensyn ved bl.a. allokeringen af institutionernes midler. Dette er en vigtig tydeliggørelse af bestyrelsens overordnede forpligtelser, som vi finder fornuftig og hensigtsmæssig. Vi tolker den bredt og ser den også som retningsgivende for at indgå samarbejder på tværs af den videregående uddannelsessektor bl.a. i forhold til udnyttelse af viden og relationer til det omgivende samfund.

Udpegning til bestyrelser

Erhvervsakademierne har i dag andre vilkår for udpegning til deres bestyrelser end universiteterne. Arbejdsmarkedets parter har således udpegningsretten til hovedparten af pladserne i vore bestyrelser, og der er derudover et lille rum for, at bestyrelsen kan selvsupplere med yderligere, relevante kompetencer, således at den samlede bestyrelse får et kompetencemix, der matcher institutionens behov.

25. marts 2017

Danske
Erhvervsakademier

Danske
Erhvervsakademier
Landemærket 5
1119 København K
www.dkea.dk

Michael Rugaard
Sekretariatschef
Telefon: 23281548
E-post: mr@dkea.dk

Vi ønsker at fastholde den tilknytning til det aftagende arbejdsmarked, som er kendetegnende for erhvervsakademierne virke, og det gøres effektivt med den nuværende udpegningsmodel. Samtidigt ønsker vi at fastholde muligheden for selvsupplering. For os er det ligeledes vigtigt, at bestyrelsesformanden udpeges af bestyrelsen med henblik på at sikre det bedst mulige samarbejde.

Bedre rammer for ledelse

Udviklingskontrakterne er et oplagt sted at formulere forventningerne til den enkelte institution. I dag har mange institutioner egne strategier ved siden af udviklingskontrakterne, som formulerer pejlemærker og indsatser, som ligger tættere på den enkelte institutions virkelighed. Hvis de strategiske rammekontrakter fremover skal udgøre det centrale strategiske dokument for institutionerne, så er det vigtigt, at de bliver til i et tillidsfuldt ligeværdigt samspil mellem institution og myndighed. Det, der virker vigtigt i centraladministrationens virkelighed, er ikke nødvendigvis betydningsfuldt for udviklingen af en institution. Ligeledes gælder det, at det, der virker på en lille institution, ofte er meget forskelligt fra det, der virker på en stor institution.

Det er også vigtigt, at de strategiske rammekontrakter ikke påfører institutionerne flere administrative byrder. Vi har konstateret, at opdriften i institutionernes administrative lag hænger tæt sammen med de mange rapporteringskrav, der stilles fra myndighedernes side.

Vi ser frem til den videre dialog om sagen. Såfremt vort høringssvar giver anledning til spørgsmål eller bemærkninger står vi naturligvis til disposition

Venlig hilsen

Peter Zinck
Formand for bestyrelsen

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Kontoret for jura og internationale forhold
hoeringssvar@ufm.dk

Høringssvar over udkast til lovforslag til lov om ændring af universitetsloven (bedre rammer for ledelse)

Danske Professionshøjskoler takker for Uddannelses- og Forskningsministeriets invitation som høringspart i høringen over udkast til lovforslag til lov om ændring af universitetsloven (bedre rammer for ledelse). Foreningen har ingen specifikke indsigelser ift. høringssvaret på universitetsområdet, men ønsker dog at benytte anledningen til at afgive nedenstående bemærkninger.

Bestyrelsessammensætning og -udpegninger

Danske Professionshøjskoler har noteret sig de foreslåede ændringer, som lovforslaget lægger op til på universitetsområdet vedrørende bestyrelsernes rolle, handlerum og ansvar. Vi anerkender behovet for at præcisere bestyrelsernes overordnede ansvar i institutionslovene samt styrke og regulere dialogen og samspillet mellem bestyrelserne og uddannelses- og forskningsministeren ikke kun i forhold til universiteterne, men også i relation til de øvrige videregående uddannelsesinstitutionsområder.

I forhold til den foreslåede revision af proceduren for bestyrelsesudpegningerne vil indførelsen af en lignende model på vores medlemsinstitutioner fremstå som en unødigt bureaukratisering og yderligere kompleksitet i styringen af institutionerne. Vi finder det således afgørende, at en eventuel revision af de eksisterende procedurer for bestyrelsesudpegningerne på vores institutioner vil resultere i en model, som fortsat er enkel og nem at håndtere.

Danske Professionshøjskoler repræsenterer tre videregående uddannelsesinstitutionstyper med forskellige institutionslovgrundlag; Professionshøjskoler, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole samt Maskinmesterskolen København. Vi har på udvalgte punkter forskellige holdninger til bestyrelsessammensætning og udpegninger, som vil fremgå nedenfor.

Professionshøjskolerne er sig meget bevidst om deres samfundsmæssige ansvar og betydning, og er særdeles opmærksomme på den ekstraordinære uddannelses- og udviklingsopgave som professionshøjskolerne har som institutioner med regionale forpligtigelser. Denne opgave bør afspejles i sammensætningen af bestyrelsen. Professionshøjskoler dækker ofte et stort geografisk område med mange interesser, der skal varetages, hvorfor vi finder en størrelsesmæssigt overgrænse for bestyrelsen på mindst 13 personer passende og fortsat bestående af udpegede fra aftager- og interesseorganisationer, selvsupplerende medlemmer, medarbejderrepræsentanter og studerende. Der skal naturligvis være åbenhed omkring proceduren for udpegning af de selvsupplerende medlemmer, og derfor bør proceduren for denne udpegning fremgå af vedtægten. De selvsupplerende medlemmer giver professionshøjskolen mulighed for at hente relevante kompetencer inden for regionen, men også uden for regionen som kan have fokus på det overordnede samfundsperspektiv. De nuværende selvsupplerende medlemmer er folk med relevante kvalifikationer og anvendes typisk til at styrke det eksterne, og ikke til at fremme indadvendthed.

Maskinmesterskolen København er en mindre enhed på Den Naturvidenskabelige Campus i Lyngby, men med optag fra hele landet. Maskinmesterskolen er enig i professionshøjskolernes principielle budskaber, men har med sit mere entydige faglige sigte brug for den tætte og forpligtende berøringsflade til de relevante parter på arbejdsmarkedet. Bestyrelsen består af ni medlemmer, herunder tre fra de faglige organisationer og 3 fra arbejdsgiversiden. Det er skolens erfaring, at netop de faglige organisationer råder over meget

kvalificerede personer til både uddannelsesspørgsmål og til bestyrelsesarbejde, og netop spredningen i udpegningsretten sikrer tilsammen den fornødne viden og den fornødne udskiftning.

Professionshøjskolerne og Maskinmesterskolen København finder at institutioner selv bør udpege sin formand blandt de eksterne bestyrelsesmedlemmer og finder det uhensigtsmæssigt, hvis der foretages udpegning af bestyrelsesformand via minister/ministerium. En acceptabel model kunne dog være, at institutionen indstiller én kandidat til ministerens godkendelse, men i så fald vil det være vigtigt, at udpegningen gælder for alle fire år.

Danmarks Medie- og Journalisthøjskole er ikke som professionshøjskolerne regionalt baseret, men en landsdækkende institution med få uddannelser og udbud i Øst- og Vestdanmark og er tilfreds med den nuværende model med ministerudpegning af bestyrelsesformanden og en brancheudpeget bestyrelse. Dog kunne det være ønskeligt med en større vægtning af uddannelseskompetence i bestyrelsen.

Strategiske rammekontrakter

Danske Professionshøjskoler har i øvrigt noteret sig, at lovforslaget lægger op til, at de nuværende udviklingskontrakter erstattes af nye strategiske rammekontrakter, som indgås mellem bestyrelserne og uddannelses- og forskningsministeriet. Vi ser positivt på denne udvikling og ser gerne en lignende model indført på professionshøjskoleområdet tilpasset de institutionsspecifikke vilkår.

Dialog mellem bestyrelser og ministeren

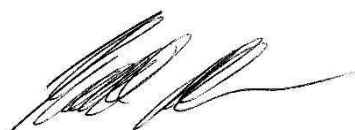
Danske Professionshøjskoler forventer, at ministeren fremover også vil mødes med bestyrelsesformændene for professionshøjskolerne mindst to gange årligt for at styrke dialogen. Og denne dialog behøver ikke afvente fremsættelse af et lovforslag for ændring af professionshøjskoleloven.

Ud fra ovennævnte imødeser Danske Professionshøjskoler således gerne en proces med henblik på udarbejdelse af et lovforslag ift. professionshøjskolesektoren ud fra en opmærksomhed på de forskelle, der er mellem universiteternes og professionshøjskolerens styringsmæssige udfordringer.

Med venlig hilsen

Carsten Koch
Formand for Danske Professionshøjskoler formandskollegium

Harald Mikkelsen,
Formand for Danske Professionshøjskoler rektorkollegium

HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF UNIVERSITETSLOVEN (BEDRE RAMMER FOR LEDELSE)

Danske Studerendes Fællesråd (DSF) har med interesse læst udkastet til forslag til lov om ændring af universitetsloven "bedre rammer for ledelse". Overordnet finder vi det stærkt problematisk, at der lægges op til en væsentlig politisk indblanding i udpegnen af de eksterne medlemmer af universitetsbestyrelserne, herunder særligt bestyrelsesformændene, samt at de interne medlemmers mulighed for at indgå i indstillings- og udpegningsprocessen reduceres markant.

Vores høringsvar er opdelt i generelle kommentarer og specifikke kommentarer til de enkelte ændringer.

Generelle kommentarer:

DSF finder den foreslåede øgede ministerkontrol med udpegnen af eksterne bestyrelsesmedlemmer stærkt uhensigtsmæssigt. Det foreslås at repræsentanter for ministeriet skal deltage både i indstillingen og udpegnen af eksterne bestyrelsesmedlemmer, samt at ministeren endeligt skal godkende bestyrelsesformænd. DSF anser dette som et væsentligt anslag mod universiteternes selvstyre og politiske uafhængighed.

DSF har stor forståelse for at universiteterne er *samfunds*institutioner, der bærer et stort samfundsansvar, men vi mener ikke den foreslåede udpegningsmodel understøtter dette. At universiteterne lever op til deres samfundsansvar bør sikres gennem universitetslovens og andet lovgivnings generelle bestemmelser, samt gennem udviklingskontrakterne og en løbene dialog med universiteterne. Derfor ser DSF også positivt på de nye foreslåede strategiske rammekontrakter.

I det omfang den foreslåede udpegningsmodel udspringer af et ønske om at have ministerielle sanktionsmuligheder for at sikre bestyrelserne lever op til deres ansvar ift. lovgivning og kontrakter, vil vi henlede opmærksomheden på, at en sådan mulighed allerede eksisterer jf. universitetslovens §11 stk. 2, der bemyndiger ministeren til at afsætte universitetsbestyrelsen. I det lys, mener DSF, at den foreslåede udpegningsmodel er et unødvendigt brud på armslængdeprincippet. Det er helt centralt for universiteternes virke som internationale forskningsinstitutioner, at der ikke kan stille spørgsmålstejn ved deres politiske uafhængighed. DSF frygter at den foreslåede udpegningsmodel sår tvivl om dette.

Yderligere bemærkes det, at den foreslåede udpegningsmodel, kun inddrager ét intern medlem i hele processen. Det er uhensigtsmæssigt, at der ikke er sikret en særskilt plads til både studerende og ansatte. Studerende og ansatte har hver især uundværlige inputs til den strategiske udvikling af universiteterne, og kan sikre at kompetencer hos mulige eksterne medlemmer afspejler det enkelte universitets behov. Desuden har studerende historisk set været garanter for at universiteterne løfter deres samfundsansvar og ikke lukker sig om sig selv. Samtidig mener DSF, at udelukkelsen af studerende og/eller ansatte strider mod intentionerne i universitetslovens §10 stk. 6, hvoraf det fremgår

at bestyrelsen skal sikre medbestemme og medinddragelse af både medarbejdere og studerende i alle væsentlige beslutninger.

DSF mener at både studerende og ansatte bør være garanteret pladser i både indstillings- og udpegningsudvalget. Fraværet af dette vil være en tilsidesættelse af den lange tradition for intern demokrati på universiteterne.

Specifikke kommentarer:

- a) I ændringen af §10 stk. 1 foreslås det indskrevet, at bestyrelsen har det overordnede ansvar for, at universitets forskning og uddannelse udvikles løbende. Jf. § 18 stk. 4 har studienævnene til opgave, at sikre udvikling af uddannelse og undervisning. Det er centralt for DSF at studienævnene bibeholder den ubestridte kompetence til den konkrete udvikling af de enkelte uddannelser. Så længe dette er tilfældet, ser vi det dog som positivt at bestyrelsen arbejder med de overordnede og strategiske rammer for uddannelse.
- b) I kraft af ændringen af §10 stk. 1 og det nye stk. 3 er det ikke længere ekspliciteret, at univeristerne skal anvende deres midler til opfyldelsen af deres formål. Det kan overvejes hvorvidt dette er hensigtsmæssigt.
- c) *Ændringen af §10 stk. 8:* DSF ser meget positivt på brugen af strategiske rammekontrakter i styringen af universiteterne. Vi håber at dette fremadrettet vil give anledning til en mere hensigtsmæssig rammestyring af universiteterne fremfor detaillovgivning og -styring. Samtidig håber vi, at det vil give anledning til at tage den allerede vedtagne detaillovgivning og -styring op til revision.

Ligeledes skal det roses, at det af bemærkningerne fremgår, at ændringer af kontrakten forudsætter enighed mellem parterne, således at mål i kontrakterne ikke tages ud eller ændres uden videre midt i kontraktens løbetid. Universiteternes mulighed for at kunne agere strategisk og leve op til de samfundsmæssige forventninger forudsætter en høj grad af stabilitet og tilregnelighed af de krav der stilles fra politisk hold.

- d) *Ny §12 stk. 3:* Det er positivt at, det indskrives at de eksterne medlemmer også skal have indsigt i forskning og forskningsbaseret uddannelse. Det har i nogle tilfælde været problematisk, at flere af de nuværende eksterne medlemmer har en begrænset indsigt i universitetsverdenen.
- e) *Ny §12 stk. 4-7:* Jf. de generelle bemærkninger mener DSF, at den foreslåede udpegningsmodel bryder med armslængeprincippet og stiller spørgsmålstejn ved universiteternes uafhængighed. Samtidig er det et opgør med det interne demokrati på universiteterne, når de studerende og ansatte sættes uden for indflydelse.

Særligt med hensyn til bestyrelsesformændene nærmer den foreslåede model sig de facto ministerudpegning. Ministeriets repræsentanter i både indstillings- og udpegningsudvalg vil have stor mulighed for trumfe den til en hver tid siddende ministers foretrukne kandidat igennem, under henvisning til ministerens vetoet. Ønsker ministeriet at være inddraget i udvælgelsesprocessen og forsat bevare universiteternes uafhængighed, opfordrer DSF til, at man vælger mellem enten at have en plads i indstillingsudvalget, at have en plads i udpegningsudvalget eller at fastholde den endelige ministergodkendelse.

DSF forstår dog grundlæggende ikke behovet for at ministeriet er en del af udvælgelsesprocessen og henviser til, at den politiske styring af universiteterne bør foregå gennem lovgivningen, udviklings- eller rammekontrakterne og dialog med universiteterne - ikke gennem bestyrelsen.

Endeligt opfordrer DSF til at der oprettes særkilte pladser til de studerende og ansatte i indstillings- og udpegningsudvalget. Det sikrer studerendes og ansattes medbestemmelse jf. §10 stk. 6, samt kvalificerer udvælgelsen af de eksterne medlemmer.

På vegne af Danske Studerendes Fællesråd

Mads Hareskov Jørgensen
Næsteformand og uddannelsespolitisk ordfører
Tlf.: +45 28 19 45 01
E-mail: mads@dsfnet.dk

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Kontoret for Jura og Internationale forhold
Att: kontorchef Ulf Melgaard

Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K
Tlf. 33 36 98 05
Fax 33 36 98 26
www.dkuni.dk

24. marts 2017

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (bedre rammer for ledelse)

Danske Universiteter takker for ovennævnte udkast, som er modtaget i høring fra Uddannelses- og Forskningsministeriet den 24. februar 2017.

Udkastet har været sendt i høring hos universiteterne.

Danske Universiteter vil gerne kvittere for, at ministeren har imødekommet nogle af de elementer, der er indeholdt i det fælles forslag, som Danske Universiteter fremsendte i januar 2017. Men det foreliggende udkast til lovforslag giver anledning til en række basale kritikpunkter fra universiteterne.

Det skal indledningsvist bemærkes, at det ikke står universiteterne klart, hvilket problem lovforslaget skal søge at løse. Uddannelses – og Forskningsministeriets konkrete overvejelser er således ikke tydeliggjort med lovforslaget eller processen ledende hertil.

I det fælles forslag som Danske Universiteter fremsendte i januar 2017 var udgangspunktet, at de grundlæggende forudsætninger fra universitetsloven fortsat er fundamentet for universitetets virke, og at universiteterne er selvejende institutioner med udstrakt autonomi, frihed og (politisk) uafhængige bestyrelser.

Det er universiteternes utvetydige indstilling, at der ikke må kunne sættes spørgsmålstegn ved universiteternes uafhængighed, som er baseret på en århundrede lang dansk og europæisk tradition, der er kodificeret i Magna Charta Universitatum 1988, som bl.a. Bologna Deklarationen fra 1999 henviser til, og som Danmark er medunderskriver af.

Det er afgørende at understrege, at den samfundsinteresse, som universitetsbestyrelserne skal varetage, alene skal reguleres via den gældende lovgivning og ikke gennem politisk udvælgelse af bestyrelsesmedlemmer eller bestyrelsesformænd.

Lovforslaget bryder med disse grundlæggende principper, og er et opgør med de politisk uafhængige universitetsbestyrelser og med forskningsfriheden.

Det er et afgørende brud på armslængdeprincippet, at ministeriet bliver dybt involveret i indstillings- og udpegningsprocessen, som det fremgår i lovforslaget.

Der kan endvidere stilles spørgsmålstejn ved, hvorledes man sikrer den helt nødvendige legitimitet i beslutningerne, hvis flertallet af bestyrelsesmedlemmerne henter deres autoritet og interessevaretagelse i et ministerium.

En tæt politisk styring vil desuden gøre det svært for universiteterne at rekruttere de bedst egnede til universitetets bestyrelse. Universiteterne er afhængige af at kunne rekruttere de allerbedste personer fra institutionens brede interessentkreds. Det er tvivlsomt, at disse personer vil bruge deres tid på universitetsledelse, hvis der stilles spørgsmålstejn ved bestyrelsernes politiske uafhængighed.

Endelig er den meget bureaukratiske udpegningsproces, der er beskrevet, vanskelig at gennemskue og i direkte modstrid med regeringsgrundlagets målsætning om afbureaukratisering.

Hermed følger en konkretisering af de punkter i lovforslaget, som universiteterne er kritiske overfor samt en række forslag:

Udpegningsorganet

I lovforslaget lægges der op til, at ministeren udpeger formanden for udpegningsorganet efter åbent opslag. Det er universiteternes klare indstilling, at formanden for udpegningsorganet ikke skal udpeges af ministeren, men skal vælges af udpegningsorganet af sin midte. Dette vil modsat den foreslåede model i lovforslaget fastholde armslængde til ministeren.

Hvert universitet skal med udkastet til lovforslaget i praksis have sit eget udpegningsorgan, og det kan derfor med fordel præciseres, at ingen kan være formand for flere universiteters udpegningsorganer samtidigt, og at et medlem af et universitets udpegningsorgan ikke på samme tid kan være medlem af andre universiteters udpegningsorganer.

For at medlemmerne af udpegningsorganet kan have kendskab til, hvilke kompetencer der er nødvendige blandt de eksterne medlemmer af universitetets bestyrelse, skal det fremgå af lovforslaget, at der skal være en løbende kontakt mellem udpegningsorganet og universitetet.

Indstillingsorganet

Det er universiteternes klare holdning, at indstillingsorganet skal afspejle universiteternes sammensætning. Det er derfor stærkt kritisabelt, at der med det fremsatte lovforslag alene enten kan indgå en medarbejderrepræsentant *eller* en repræsentant for de studerende i indstillingsorganet. Dem, der er tættest på universitetets hverdag, risikerer således at blive koblet af.

Forslaget er i strid med universitetslovens bestemmelser om medbestemmelse og medinddragelse, som blev tydeliggjort af et bredt politisk flertal ved revision af universitetsloven i 2011. Det foreslås, at antallet af interne universitetsmedlemmer

øges, således at både de studerende, medarbejderrepræsentanterne for det videnskabelige personale og fra det teknisk/administrative personale er repræsenteret i indstillingsorganet.

I lovforslaget lægges der op til, at Uddannelses- og Forskningsministeriet skal være repræsenteret i Indstillingsorganet. Dette strider grundlæggende mod armslængdeprincippet og universiteternes autonomi, og det kan skabe en u hensigtsmæssig dobbeltrolle i forhold til bl.a. tilsyn. At ministeriet er repræsenteret i indstillingsorganet kan endvidere betragtes som et udtryk for manglende tillid fra ministeriets side.

Universiteterne finder det ligeledes u hensigtsmæssigt, at udpegningsorganet skal have ret til at udpege medlemmer til indstillingsorganet. Det vil kunne skabe tvivl om, hvorvidt de indstillede medlemmer i så fald vil have en særlig viden om, hvilke kandidater udpegningsudvalget ønsker udpeget. Det vil af samme grund skabe en u hensigtsmæssig cirkularitet i udpegningen, der igen kan opfattes som et brud på armslængdeprincippet.

Det skal fremgå af lovforslaget, at ingen kan være medlem af flere indstillingsorganer på samme tid.

Universiteterne foreslår, at det fremgår af lovforslaget, at indstillingsorganet kan vælge at genindstille et eksternt medlem og/eller bestyrelsesformanden til en yderligere fireårig periode. Det skal desuden være muligt for indstillingsorganet at indstille et siddende eksternt medlem af bestyrelsen til bestyrelsesformandsposten. Med denne foreslåede ændring vil det være muligt at skabe kontinuitet i bestyrelsernes arbejde.

Udpegningsorganet

Danske Universiteter er modstander af, at bestyrelsesformanden udpeges af udpegningsorganet. Bestyrelsesformanden skal vælges af bestyrelsens midte. Det giver bestyrelsesformanden legitimitet, at bestyrelsen konstituerer sig selv og vælger formanden af sin midte. Valget af formand kan derefter forelægges ministeren til godkendelse.

Såfremt ovenstående ikke imødekommes foreslås følgende:

- at udpegningsorganet ved indstilling af en ny bestyrelsesformand, udpeger en formand for indstillingsorganet. En sådan formand skal vælges blandt de eksterne medlemmer af bestyrelsen for at sikre et kendskab til universitetet og til bestyrelsens daglige arbejde.
- at det fremgår af lovforslaget, at hvis ministeren ikke ønsker at godkende den kandidat til bestyrelsesformandsposten som udpegningsorganet har indstillet, skal udpegningsorganet indstille en ny kandidat.
- at det fremgår af lovforslaget, at udpegningsorganet skal udpege en bestyrelsesformand og medlemmer af bestyrelsen på baggrund af de forslag, der kommer fra indstillingsorganet. Hvis udpegningsorganet ikke ønsker at udpege fra de indstillede kandidater, skal indstillingsorganet have mulighed for at indstille nye kandidater.

Strategiske rammekontrakter

Danske Universiteter er positiv overfor, at de nuværende udviklingskontrakter foreslås erstattet af strategiske rammekontrakter, hvor den nuværende sondring mellem pligtige og selvvalgte mål ophæves.

Da det ikke er nærmere beskrevet, hvordan de strategiske rammekontrakter skal udformes, forudsættes det, at kontraktens indhold fastlægges ved en forhandling mellem det enkelte universitet og ministeriet. Af samme grund vil det være problematisk, hvis rektor som universitetets øverste daglige leder kobles af forhandlingsprocessen mv. Det skal derfor eksplicit fremgå, at rektor deltager sammen med bestyrelsesformanden i dialog og forhandlinger vedrørende universitetets strategiske rammekontrakter.

Dialog

Den gode og løbende dialog mellem universiteterne og ministeren er afgørende, og en styrkelse af dialogen mellem rektor, bestyrelsen, dennes formand og ministeriet er relevant. Der skal derfor fortsat være ad hoc møder mellem ministeren og rektorerne, og det skal være sådan, at rektorerne – i hvert fald repræsenteret af formandskabet for rektorkollegiet – er med til de to årlige møder mellem bestyrelsesformændene og ministeren. Sker dette ikke, skabes der en ubalance og en lovbestemt orkesteret proces uden transparens, hvor rektor de facto afkobles.

Afslutningsvis har Danske Universiteter noteret ministerens udmelding om, at der med forbedringer af de ledelsesmæssige rammer følger et mindre behov for central detailregulering af universiteterne. Det er Danske Universiteter enig i, og ser frem til en konstruktiv dialog i den sammenhæng.

Med venlig hilsen

Anders Overgaard Bjarklev
Rektor på Danmarks Tekniske
Universitet og på vegne af Rektorkollegiet under Danske Universiteter

Nils Strandberg Pedersen
Bestyrelsesformand på Københavns
Universitet og på vegne af Formandskollegiet under Danske Universiteter

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Børsgade 4
1215 København K

Dato: 24. marts 2017

Høringssvar

Designskolen Kolding takker for muligheden for at give høringssvar på lovforslag om bedre rammer for ledelse på universiteterne.

Da lovforslaget ikke vedrører de kunstneriske uddannelser, har vi kun følgende bemærkninger:

Designskolen Kolding har i dag et repræsentantskab med medlemmer, der repræsenterer arbejdsmarkedet og som samtidig udgør skolens aftagerpanel. Repræsentantskabet vælger 4 medlemmer til bestyrelsen. Herudover udpeger den siddende bestyrelse to medlemmer. Det sker med udgangspunkt i en samlet vurdering af, hvad det er for kompetencer, der er brug for i bestyrelsen (viden om uddannelse, design, ledelse og organisation). Bestyrelsen vælger af sin midte formand og næstformand. Denne model er meget velfungerende, idet den sikrer høj professionalisme i bestyrelsesarbejdet og samtidig tæt kontakt til erhvervslivet/arbejdsmarkedet.

I forhold til Udviklingskontrakterne hilser vi den nye proces for indgåelse af kontrakterne velkommen.

Resultatmålene er selvfølgelig afgørende styringsredskaber i ledelsen af uddannelsesinstitutionerne, men vores håb er, at disse ikke knyttes sammen med institutionernes økonomi. Baggrunden for Designskolen Koldings vedkommende er, at vores økonomiske tilskud er meget lille, og at det vil gøre styringen overordentligt vanskelig, hvis en vis del af dette blev gjort direkte afhængig af målopfyldelse.

Vores vurdering er, at det ikke hidtil har været vanskeligt for minister og ministerium at gennemføre sine krav i forhold til de kunstneriske uddannelser. Under alle omstændigheder står vi altid til rådighed for en dialog om mål og rammer.

A handwritten signature in blue ink that reads "Elsebeth Gerner Nielsen".

Elsebeth Gerner Nielsen
Rektor, Designskolen Kolding

Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler
for Arkitektur, Design og Konservering

Philip de Langes Allé 10 Tlf. 4170 1500
1435 København K Fax 4170 1515
Danmark info@kadk.dk

9. marts 2017

LS

LDL

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Børsgade 4
1215 København K

Høringssvar

Kunstakademiets Skoler for Arkitektur, Design og Konservering (KADK) takker for muligheden for at indsende høringssvar til lovforslag om ændring af universitetsloven: 'Bedre rammer for ledelse'.

Forslaget vedrører som bekendt universiteterne. Såfremt tilsvarende reguleringer planlægges for KADK, forventer vi naturligvis at blive hørt om konkrete tiltag. Vi gør i den forbindelse opmærksom på, at KADK er en forholdsvis lille institution og det kan have betydning for, hvilken udpegningsprocedure der er hensigtsmæssig.

I det omfang ændringer vedrørende de strategiske rammekontrakter kommer til at vedrøre KADK, vil vi gerne benytte denne høring til at udtrykke sympati for forslaget, herunder ikke mindst den del der lægger op til øget dialog mellem bestyrelse og ministerium.

Det er dog afgørende for KADK at processen omkring indgåelse af rammekontrakten, giver tid til grundig medarbejderinddragelse og drøftelse i bestyrelsen.

Vedrørende idéen med at lade målopfyldelse af de strategiske mål i rammekontrakten indgå i fastlæggelsen af rammebevillingen, har KADK også her et ønske om at blive hørt, hvis der kommer et lovforslag der vedrører os. Også her gælder særlige forhold for en lille institution, bl.a. i forhold til muligheden for langtidsplanlægning af udmøntningen af vores bevillinger.

Med venlig hilsen

Lene Dammand Lund
Rektor

Til
Uddannelses- og Forskningsministeriet
Fremsendt pr. mail til: hoeringssvar@ufm.dk
Emne: "Høring – bedre rammer"

Ref. WMQ/
wmq@djoef.dk

24.03.2017

Sagsnr: 2017 - 2144

Høringssvar fra Djøf på forslag til lov om ændring af universitetsloven (Bedre rammer for ledelse)

Djøf har via sin hovedorganisation AC modtaget invitation til høringssvar på forslag til lov om ændring af universitetsloven og forskellige andre love.

Da lovforslagets område, universitetsloven og dennes rammer for ledelse, er af vital interesse for Djøf, benytter Djøf hermed muligheden for at afgive et selvstændigt høringssvar. Djøf skal i øvrigt gøre opmærksom på, at mens organisationen C3 er anført på høringslisten, mangler Djøf som selvstændig høringsspart. Idet C3 i 2009 fusionerede med Djøf, skal Djøf venligst anmode om, at C3 slettes fra fremtidige høringslister i UFM's regi, og Djøf i stedet anføres som selvstændig høringsspart.

Djøf
Gothersgade 133
1123 København K

Telefon 33 95 97 00
Telefax 33 95 99 99

djoef@djoef.dk
www.djoef.dk

Djøf har følgende kommentarer til lovforslaget.

1. Universitets brede samfundsmæssige rolle og ansvar

Det fremgår af høringsbrevet, at lovforslaget har til hensigt at tydeliggøre bestyrelsernes rolle, handlerum og ansvar.

Som det påpeges i universitetslovens formålsparagraf (lovens §2) har universiteterne *"til opgave at bedrive forskning og udbyde forskningsbaseret uddannelse samt til opgave at "værne om universitetets og den enkelte forskers forskningsfrihed"*.

Djøfs høringssvar understøtter denne understregning af forskningsfriheden og tjener tillige som en understregning af, at bestyrelserne har en uhyre vigtig opgave i at sikre og kvalificere universiteternes forpligtelser til at løfte et

"samarbejde med det omgivende samfund", og at universiteterne agerer som en *"central viden- og kulturbærende institution [der], udveksler viden og kompetencer med det omgivende samfund og tilskynder medarbejderne til at deltage i den offentlige debat."* – som det formuleres i universitetslovens §2, stk. 3.

Det er helt afgørende for Djøf, at evt. ændringer af universitsloven respekterer disse formålsformuleringer. Djøf finder, at det foreliggende forslags af udpegningsprocedure for eksterne bestyrelsesmedlemmer de facto er et opgør med den armslængden mellem det politiske system og universiteterne, som er en forudsætning for at sikre det enkelte universitets virke i overensstemmelse med formålsparagraffen.

Dette skal også ses i lyset af, at det i bemærkningerne til lovforslaget med rette netop gøres gældende, at

”Set i lyset af universiteternes store samfundsmæssige betydning er det hensigtsmæssigt at tydeliggøre, at de samfundsmæssige hensyn skal tillægges vægt i ledelsen af universitetet. Det foreslås på denne baggrund tydeliggjort, at bestyrelsen ikke alene skal forvalte universitetets midler effektivt, men også til størst mulig gavn for samfundet. En effektiv ressourceudnyttelse fordrer bl.a., at universitet udvikler sine uddannelses- og forskningsaktiviteter i forhold til samfundets behov i bred forstand” (lovbemærkninger 3.1.1.2).

Djøf finder ikke, at tydeliggørelsen af de samfundsmæssige hensyn er i overensstemmelse med, at den til enhver tid siddende minister – mere eller mere indirekte – gennem ministeriel repræsentation i indstillingsorganet og ministerens udpegnings af formanden for udpegningsorganet samt ministerens godkendelse af bestyrelsesformanden – spiller en meget aktiv rolle i bestyrelsens sammensætning.

Dette skyldes en risiko for at ”samfundsmæssige hensyn” og ”samfundets behov i bred forstand” reelt omformes til herskende politiske interesser, som kan jo i sagens natur kan skifte i takt med skiftende regeringer. Forslaget indskrives derfor både en kortsigtethed og indsnævring i universiteternes ledelsesmæssige virke, som hverken afspejler den langsigtethed, som prioriteringer af forsknings- og uddannelsesindsatser må operere med, eller den omtalte bredde i samfundshensyn og -behov.

2. Medbestemmelse og medinddragelse

Djøf finder det endvidere kritisabelt, at man med lovforslagets udpegningsproces netop nedtoner indflydelsen fra forskerne, underviserne og de studerende – for i stedet at øge eksterne parters og ministeriets/ministerens indflydelse. Den foreslåede ministerielle indblanding i udpegningsprocessen indebærer derfor en risiko for at undereliminere eksterne medlemmers, herunder bestyrelsesformandens, legitimitet i resten af bestyrelsen og på universitetet generelt. Og den er tillige udtryk for en problematisk undervurdering af den medbestemmelse og medindflydelse, som er helt afgørende for, at ledelsesmæssige tiltag og visioner afspejler en dyb institutionsindsigt og dermed vækker gehør frem for modstand og risiko for dekobling mellem universitetets ledelse og medarbejderne samt studerende.

Djøf finder det mærkværdigt, at man med lovforslaget, der netop har fokus på ledelsesrammer, ser bort fra det fokus på medindflydelse og medbestemmelse, der har været siden ændringerne af universitsloven i 2003 og 2011. Der er bl.a. foretaget to evalueringer; i 2009 og igen 2013, sidstnævnte med efterfølgende

konference i ministerielt regi, hvor netop medbestemmelse og medinddragelse af universiteternes ansatte og studerende var hovedtemaet.

Evalueringerne viste bl.a., at overgangen fra valgte til ansatte ledere i 2003 og etableringen af det eksterne flertal i bestyrelserne ikke var gennemført med behørig respekt for graden af medinddragelse af og medbestemmelse til ansatte og studerende. Denne manglende respekt ses bl.a. i form af stærkt ministerielt detailstyring, og den udfordring af ledelsesrummet, om denne er udtryk for. Det er derfor forunderligt, at disse erfaringer fra evalueringerne ikke gøres gældende i ændringsforslaget. Og det der vitalt for Djøf, idet Djøfs støtte til lovændringen i 2003 netop beroede på, at medinddragelse og medbestemmelsesrettigheder til ansatte og studerende fortsat ville blive respekteret.

3. En alternativ model for udpegningsprocedure for eksterne bestyrelsesmedlemmer

Djøf ønsker derfor at fremsætte forslag om en anden procedure for udpegning af eksterne bestyrelsesmedlemmer end den foreslåede i lovforslaget. Djøfs forslag vægter netop inddragelsen af ansatte og studerende, hensynet til universiteternes frihedsgrader samt universiteternes rolle som varetager af brede samfundsmæssige hensyn, kritisk videnskabelig instans og dermed væsentlig bidragsyder til samfundets vidensniveau.

Konkret foreslår Djøf en model med to instanser – et indstillingsorgan og et udpegningsorgan med intern forankring, der sammen foreslår processen med valg af eksterne bestyrelsesmedlemmer.

Indstillingsorgan

- indstiller forslag til om mindst to kandidater til udpegningsorganet. Kandidater søges bredt i åbent opslag

Indstillingsorganet består af syv medlemmer:

- En formand i form af universitetsbestyrelsens formand.
- Tre eksterne medlemmer, heraf et eksternt medlem af universitetsbestyrelsen og to eksterne medlemmer udpeget af Udpegningsorganet efter åbent opslag.
- Tre interne medlemmer, der vælges af og blandt VIP, TAP og studerende.

Udpegningsorgan med intern forankring

- godkender indstillinger fra indstillingsorganet af eksterne bestyrelsesmedlemmer

Udpegningsorganet består af et repræsentantskab, der repræsenterer universitetets brede samfundsmæssige interesser, herunder andre uddannelsesinstitutioner, myndigheder, virksomheder, Advisory Boards, virksomheder mv, der bl.a. afspejler universitetets særegne regionale, internationale og faglige forankring i det omgivende samfund. Og derudover mindst tre interne medlemmer valgt af og mellem VIP, TAP og studerende.

Udpegningsorganets sammensætning og størrelse kan variere fra universitet til universitet.

Bestyrelsen

Består af mindst 9 medlemmer, heraf et flertal af eksterne medlemmer.

Formanden vælges af bestyrelsens midte blandt bestyrelsens eksterne medlemmer.

Øvrige eksterne medlemmer er udvalgt via ovenstående procedure med indstilling- og udpegningsorgan med intern forankring.

Interne medlemmer: Mindst to valgt af og blandt de studerende, mindst to ansatte valgt af og blandt VIP og TAP.

For medlemmer af såvel indstillings- som udpegningsorgan med intern forankring gælder det, at der ikke må være personsammenfald mellem medlemmer af indstillings-, udpegningsorganet med intern forankring. Ligeledes kan der ikke være personsammenfald mellem universiteterne imellem, idet ingen medlemmer må være repræsenteret i flere universiteters organer.

Denne model sikrer, at bestyrelsens sammensætning både afspejler den vitale samfundsmæssige betydning, de danske universiteter hver især har, og yder respekt for den dybe faglige indsigt i universitetets virke, som ansatte og studerende besidder.

4. Rammestyning gennem strategiske udviklingskontrakter

Det er vigtigt, at ovenstående forslag for processen for udpegning af eksterne bestyrelsesmedlemmer ikke ses som udtryk for, at Djøf misbilliger med det i forslaget indeholdte politiske ønske om at gøre styrke dialogen mellem universiteternes bestyrelser og det politiske niveau. Det er netop ikke tilfældet. Men, som det fremgår ovenfor, er det afgørende for Djøf, at dialogen mellem det enkelte universitet og ministeren sker på grundlag af den armslængde, som netop sikres ved at bestyrelsens sammensætning sker uden direkte eller indirekte ministeriel indblanding. Dette er garant for, at dialogen antager en åben, fri og – når påkrævet – også kritisk form.

Så hvor lovforslaget søger at etablere en sådan styrkelse af dialogen mellem uddannelsesministeren og det enkelte universitet ved både at involvere ministeriet og uddannelsesministeren i bestyrelsesudpegningsprocessen og ved at målrette udviklingskontrakterne, finder Djøf, at en sådan styrkelse alene bør og kan ske gennem en øget kvalificering af brugen af udviklingskontrakterne. En kvalificering, der netop beror på den fornødne armslængde mellem bestyrelsen og uddannelsesministeren.

Djøf støtter derfor lovforslagets hensigter om at styrke udviklingskontrakternes strategiske sigte ved at gå bort fra fælles pligtige udviklingsmål for alle universiteterne for i stedet at målrette kontrakterne til de enkelte universiteternes konkrete virke og særpræg. Det er dog afgørende for Djøf at hele universitetsbestyrelsen og rektor inddrages i denne dialog, og Djøf må derfor opponere mod den meget fremhævede betydning, som lovforslaget generelt tilskriver bestyrelsesformanden.

I Djøfs optik er det oplagt, at netop de store forskelle mellem de 8 danske

universiteters størrelse, faglige spredning, regionale forankring mv. inddrages i et strategisk fokus på de enkelte universiteters samfundsmæssige forpligtelser og muligheder for samspil med regionalt erhvervsliv, andre uddannelsesinstitutioner og myndigheder.

Djøf bifalder også, at udviklingskontrakternes periode udvides fra tre til fire år, idet Djøf fuldt ud deler ministeriets vurdering af, at tre år ikke er den rette ramme for strategiske rammekontrakter, idet universiteterne netop arbejder med lange strategiske tidshorisonter for uddannelse og forskning. Djøf vil derfor også anbefale, at forlængelse til fire år ikke blot er en forventning, som det nu formuleres i lovbemærkningerne, men indskrives direkte i loven.

Med venlig hilsen

Wenche Marit Quist
Forsknings- og uddannelsespolitisk chef

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Att.: Jura og Internationale Forhold
Departementet, Postboks 2135
1015 København K

Sendt på mail til hoeringssvar@ufm.dk

Den 8. marts 2017

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (Bedre rammer for ledelse)

FA takker for høring af den 24. februar 2017, som FA har følgende bemærkninger til:

DOK. NR.:
FAID-6-47492
SAG. NR:
FAID-6-1282
MHB/LDJ

Det er FA's holdning, at universitetsuddannelserne skal bevæge sig med det aftagende arbejdsmarkeds behov. I den forbindelse er FA enig i, at det skal sikres, at universiteterne har de bedste rammer for ledelse.

FA anser det som en bunden opgave for universiteterne at sikre, at dimittenderne har de kompetencer, som aftagerne efterspørger i form af fx tættere samspil mellem teori og praksis og bedre forretningsforståelse. FA mener også, at dette naturligvis skal afspejles i universiteternes øverste ledelse.

Derfor kan FA støtte, at der også i udpegningsorganet sikres, at der er eksperter medlemmer fra bl.a. erhvervslivet således, at aftagernes input bedre sikres hørt i forbindelse med udpegningsprocessen og dermed i bestyrelserne.

Ydermere kan FA overordnet støtte lovforslagets formål om at sikre bedre rammer for ledelse af universiteterne herunder, at der med lovforslaget sker en tydeliggørelse af bestyrelsens rolle, handlerum og ansvar.

Mere konkret kan FA støtte indførelsen af institutionsspecifikke strategiske rammekontrakter, der erstatter udviklingskontrakterne. Særligt finder FA det fornuftigt, at Uddannelses- og Forskningsministeriet i notat om lovforslaget af den 24. februar 2017 finder det nærliggende, at lade målopfyldelse af rammekontrakterne indgå som et element i fastsættelsen af universiteternes bevilling i forbindelse med den kommende reform af bevillingssystemet.

Ligeledes finder FA det fornuftigt, at det er hensigten at lade rammekontrakterne løbe over en 4-årig periode, modsat en 3-årig periode som var gældende for udviklingskontrakterne. Det vil efter FA's vurdering bidrage til at sikre en fornuftig arbejdsro til at få operationaliseret de fastsatte strategiske rammer.

Derudover har FA ikke yderligere bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Lars Djernæs

Den 24. marts 2017

Høring vedr. udkast til lov om ændring af universitsloven (Bedre rammer for ledelse)

FTF og LO kan som udgangspunkt støtte forslaget om at præcisere bestyrelsens ansvar i forhold til den overordnede og strategiske ledelse af universitetet og for den forskning og undervisning, som universitet tilbyder, herunder udvikling af forskning og uddannelser.

På universitetsområdet findes i dag indstillings- og udpegningsorganer. Vi kan støtte, at der fastsættes nærmere regler om indstillings- og udpegningsorganernes sammensætning og udpegning, men er imod kravet om, at en repræsentant for Uddannelses- og Forskningsministeriet skal have plads i indstillingsorganet. Vi mener heller ikke, at formanden for udpegningsorganet skal udpeges af uddannelsesministeren.

FTF og LO vil til gengæld foreslå, at lovgivningen sikrer, at repræsentanter for dimittendernes arbejdsmarked på både arbejdstager- og arbejdsgiverside er repræsenteret i indstillingsorgan og udpegningsorgan.

LO og FTF kan ikke støtte, at udpegningsorganet indstiller én kandidat til bestyrelsesformand til ministerens godkendelse.

LO og FTF er positive overfor et lovkrav om dialog mellem minister og bestyrelse. Det er dog væsentligt, at ikke kun bestyrelsesformanden, men også bestyrelsens øvrige medlemmer inddrages i dialogen. FTF og LO foreslår, at ét af de to årlige møder med ministeren tilrettelægges, så både bestyrelsesformanden og de øvrige, evt. 2 af de øvrige, eksterne medlemmer deltager.

For så vidt angår de krav, der stilles til bestyrelsens samlede kompetence, herunder de specifikke krav til eksterne medlemmer af bestyrelsen, vil FTF og LO foreslå, at kravene til de eksterne medlemmer af bestyrelsen, jf. § 12, stk. 3, udvides, så de tillige omfatter *videnformidling* og *videnudveksling*.

Vi ser det som en stor og vigtig opgave for universiteterne at formidle og udveksle viden med det omgivende samfund, herunder andre uddannelses- og forsknings-

institutioner samt praksis, og tror, at sikring af ekstern ekspertise i bestyrelsen vil betyde, at der er større fokus på denne opgave.

LO og FTF vil af samme grund foreslå, at gældende regler om aftagerpaneler strammes op, så der bliver en meget højere grad af sikkerhed for, at det enkelte universitet konsulterer aftagerpaneler, som er i stand til at levere relevant faglig indsigt om arbejdsmarkedets kompetencebehov.

Endelig kan FTF og LO støtte forslaget om, at de nuværende 3-årige udviklingskontrakter ændres til formentlig 4-årige strategiske rammekontrakter, hvis indhold formuleres i dialog mellem universitet og ministerium, sådan at kontrakten i højere grad afspejler de udfordringer, som gælder for den enkelte institution.

FTF og LO finder det yderst positivt, at der gennemføres specifik lovgivning for de enkelte institutionsområder, sådan at styringsreglerne kommer til at afspejle konkrete behov i den sektor, der reguleres, og ikke skal være "one size fits all" for en samlede videregående uddannelsessektor.

Når man på et senere tidspunkt evt. skal tilpasse styringsreglerne for erhvervsakademier og professionshøjskoler, er det for FTF og LO afgørende at bevare bredt sammensatte, regionalt forankrede bestyrelser med repræsentation af arbejdsmarkedets parter. Lovgivningen bør ikke ændres på dette punkt.

Det indebærer, at vi ikke mener, at der er brug for indstillings- og udpegningsorganer på professionshøjskoler og erhvervsakademier.

FTF og LO lægger vægt på, at erhvervsakademiernes og professionshøjskolernes eksisterende styring med uddannelsesudvalg bevares og styrkes. Uddannelsesinstitutionerne har alle brug for input fra dimittendernes arbejdsmarked, sådan at ændrede kompetencebehov identificeres og imødekommer hurtigt og effektivt.

Med venlig hilsen

Ejner K. Holst
Næstformand LO

Bente Sorgenfrey
Formand FTF

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Kontoret for Jura og Internationale forhold
Ref.-nr. 17/012233-01

16. marts 2017
GEN-2017-0653/lha

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (Bedre rammer for ledelse)

På landets universiteter er der i dag ca. 5.000 teknisk-administrativt ansatte inden for fortrinsvis kontor- og laborantområdet. Denne gruppe af medarbejdere er en stor del af HK Stats medlemsgruppe, hvorfor vi hermed skal fremkomme med bemærkninger til det af Uddannelses- og Forskningsministeriets fremsatte lovforslag om ændring af universitetsloven.

Indledningsvist skal bemærkes, at HK Stat finder det positivt, at der ikke på nuværende tidspunkt er lagt op til at foretage en ændring vedr. styringen af erhvervsakademier og professionshøjskoler. Det er HK Stat opfattelse, at der ikke er behov for at ændre den nuværende sammensætning af bestyrelserne og at den eksisterende model således bibeholdes.

HK Stats finder det vigtigt at sikre universiteternes fortsatte uafhængighed og at princippet om de institutionelle frihedsgrader og universiteternes autonomi bibeholdes.

Med den foreslåede model, hvorefter der i indstillingsorganet skal sidde en repræsentant fra Uddannelses- og Forskningsministeriet og hvorefter ministeren skal udpege formanden for udpegningsorganet, vil det efter HK Stats opfattelse ikke sikre den fornødne uafhængighed efter armslængdeprincippet, som også var en del af universitetsloven fra 2003. Samme synspunkt gør sig gældende for så vidt angår forslaget om, at ministeren skal godkende den indstillede kandidat til bestyrelsesformandsposten.

Det er ligeledes afgørende for HK Stat, at universiteternes ansatte og studerende medinddrages og har medbestemmelse på de beslutninger, der på alle niveauer træffes på institutionerne.

Efter lovforslaget vil de ansatte ikke længere være en del af den udpegnings- og indstillingsproces, som det efter nugældende regler er op til det enkelte universitet at fastsætte. Dette er efter HK Stats opfattelse en forringelse af de ansattes medbestemmelse.

Ved evaluering af universitetsloven i 2009 var der kritik af, at 2003-loven ikke i tilstrækkelig grad sikrede de ansattes medbestemmelse på universiteternes beslutningsprocesser. I respekt for de demokratiske universitetstraditioner for så vidt angår involvering af medarbejdere og studerende blev det derfor anbefalet i rapporten, at der fremover blev indsat en bestemmelse i loven, som forpligtede universitetsbestyrelsen til at sikre tilfredsstillende praksis for medbestemmelsen. Det blev ligeledes anbefalet, at bestyrelserne indførte procedurer til sikring af høj grad af gennemsigtighed ved udpegnings af universitetsledere og eksterne medlemmer af universitetsbestyrelserne.

Denne anbefaling blev i 2011 lovfastsat og er videreført i den nugældende universitetslovs § 10, stk. 6. Det fremgår heraf, at bestyrelsen skal sikre, at der er medbestemmelse og medinddragelse af medarbejdere og studerende i væsentlige beslutninger.

Det er HK Stats opfattelse, at lovforslaget med den manglende repræsentation af ansatte i de nye udpegnings- og indstillingsorganer ikke harmonerer med de tidligere anbefalinger om at indføre tilstrækkelige medbestemmelsesprocedurer og – strukturer i overensstemmelse med intentionerne i universitetsloven.

HK Stat har følgende bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

Ad 3. § 10, stk. 8

HK Stat kan støtte forslaget om, at de nye rammekontrakter bliver institutionsspecifikke og fastsættes med afsæt i de enkelte universitets udfordringer og at disse formuleres i dialog med universitetet, således at også de ansattes viden, erfaringer og synspunkter indgår i de strategiske overvejelser.

Ad 4. § 10, nyt stk. 11

HK Stat foreslår, at lovgivningen sikrer, at de øvrige universitetsbestyrelsesmedlemmer deltager i de årlige møder med ministeren.

Ad 6. § 12, stk. 5

HK Stat kan ikke støtte forslaget om, at bestyrelsesmedlemmer ikke fremover kan sidde i udpegningsorganet. Efter gældende regler er det op til det enkelte universitet at fastsætte procedurer for udpegnings af formand og eksterne medlemmer til bestyrelsen. HK Stat finder det afgørende, at repræsentanter fra de ansatte sikres indflydelse på, hvem der udpeges til bestyrelsen.

Ad 6. § 12, stk. 6

Det er af væsentlig betydning, at de ansatte på landets universiteter sikres den nødvendige medbestemmelse, også med det formål at skabe den fornødne legitimitet i beslutningsprocesserne.

HK Stat kan ikke støtte, at medarbejderrepræsentationen i indstillingsorganet begrænses til et internt bestyrelsesmedlem. I forhold til gældende praksis på flere universiteter, er indstillingsorganet repræsenteret ved universitetets personale, herunder VIP, TAP og studerende. HK Stat vil foreslå, at organet udvides, således at der sikres pladser til repræsentanter for alle universiteternes ansatte.

Efter HK Stats opfattelse, synes der ikke at være vægtige argumenter, hverken i bemærkningerne til lovforslaget eller i de bagvedliggende rapporter om eftersyn af det videregående uddannelsessystem, som kan begrunde den foreslåede begrænsning i de ansattes medbestemmelse og hvor universiteternes uafhængighed af politiske interesser sættes på spil.

Med venlig hilsen

Peter Raben
Forbundssektor næstformand

Til
Uddannelses- og Forskningsministeriet
Departementet

Udtalelse fra Hovedsamarbejdsudvalget (HSU) ved SDU om forslag til ændring af universitetsloven.

21. marts 2017

På et møde den 16. marts 2017 har HSU drøftet forslag til lov om ændring af universitetsloven *Bedre rammer for ledelse*.

HSU finder dele af lovforslaget meget betænkeligt. Den foreslåede måde til udpegning af eksterne medlemmer af universitetets bestyrelse kan medvirke til, at der bliver langt mellem på den ene side bestyrelsesformand og bestyrelse og på den anden side universitetets ansatte.

Det er endvidere HSU's opfattelse, at forslaget kan føre til indgreb i SDU's indre, faglige liv på måder, der bryder med grundlæggende principper om fagligt selvstyre og armslængde i forhold til det politiske system.

HSU anbefaler derfor navnlig, at lovforslaget, under respekt for ovenstående, ændres på følgende måde:

- o Der etableres et indstillingsorgan bestående af eksterne medlemmer samt repræsentanter for de videnskabelige medarbejdere, det teknisk- administrative personale og de studerende.
- o Udpegningsorganets tilknytning til universitetet tydeliggøres, så det ikke bliver organer uden kendskab til det specifikke universitets særlige kendetegn og kompetencer.
- o Udpegningsorganet bør alene fungere som et legalitetsorgan, der skal påse, at de formelle krav til bestyrelsesmedlemmerne er opfyldt.

På HSU's vegne

Henrik Dam, formand

Bjarne Andersen, næstformand

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Postboks 2135
1015 København K

Høringsvar vedr.: Udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (Bedre rammer for ledelse)

23. marts 2017

Ingeniørforeningen, IDA vil gerne kvittere for muligheden for at afgive et høringssvar om ændring af universitetsloven (bedre rammer for ledelse).

IDA finder, at universiteterne har en nøglefunktion i samfundet ift. at sikre gode uddannelser og forskning af høj kvalitet, samt sikre at viden spredes til det omgivende samfund. Disse formål kan alene forfølges, hvis universiteterne har den fornødne autonomi samt stabile rammer. Det er derfor vigtigt, at der er bred politisk opbakning til ændringer af universiteternes rammevilkår, og at universiteterne forbliver politisk uafhængige.

IDA støtter op om forslaget om, at de eksisterende udviklingskontrakter erstattes af strategiske rammekontrakter, da IDA vurderer, at dette er en god ramme for en strategisk dialog mellem ministeren og det enkelte universitet. IDA finder det vigtigt, at den samlede bestyrelse inddrages i arbejdet og føler ejerskab for kontrakten, således at det bliver et fælles dokument mellem ministeren og bestyrelsen og ikke blot ministeren og bestyrelsesformanden.

IDA finder, at rammekontrakterne giver mulighed for en drøftelse af fx prioriteringer mellem ministeren og det enkelte universitet. IDA ser gerne, at der sker en formaliseret opfølgning på kontraktens opfyldelse fra ministeriets side, eksempelvis i form af en særskilt offentliggørelse af den årlige målrapportering, som i dag findes i universiteternes årsrapporter. Endvidere opfordrer IDA til, at ministeren og det enkelte universitet har en løbende, strategisk dialog om status på målopfyldelsen, eksempelvis årligt. Det undrer, at der lægges op til halvårslige møder mellem alle bestyrelsesformændene og ministeren på et samlet møde, idet dette ikke understøtter en systematisk og løbende strategisk dialog om det enkelte universitets udvikling.

IDA finder, at rammekontrakterne er en god ramme for at sikre, at universiteterne varetager samfundshensyn og ikke blot institutionens egne hensyn. IDA finder, at ændring af de aftalte mål i løbet af kontraktperioden skal være rent undtagelsesvis og hilser velkomment, at det i bemærkningerne til §1, nr. 3 (§ 10, stk. 8 i universitetsloven) fremgår, at ændringer forudsætter enighed mellem parterne.

IDA finder, at bestyrelsernes opgave er at varetage institutionens strategiske interesser. IDA er enig i, at universiteterne har en stor samfundsmæssig betydning og ansvar, og at dette forhold kan tydeliggøres i universitetsloven. IDA finder imidlertid ikke, at den foreslåede model for bestyrelsesudpegning reelt styrker dette samfundshensyn, men finder som tidligere nævnt, at rammekontrakterne er et mere egnet værktøj til dette, ligesom IDA hilser ændringen af § 10 stk. 1 velkommen, idet samfundshensynet her betones.

IDA finder det centralt, at universiteternes autonomi bevares og finder, at den foreslåede model for indstilling og udpegning af bestyrelsesformand og øvrige eksterne bestyrelsesmedlemmer er uhensigtsmæssig, da den underminerer universiteternes autonomi og mangler legitimitet. IDA foreslår på denne baggrund følgende ændringer:

Ift. udpegningsorganet finder IDA, at det er yderst betænkeligt, at ministeren, jf. bemærkninger til lovforslaget, ikke er forpligtet til at udpege en af de kandidater, der er indkommet på baggrund af det åbne opslag (§ 12, stk. 5). IDA finder ikke den politiske udpegning hensigtsmæssig, og det undrer, at der ikke fremgår kompetencekrav til formanden for udpegningsorganet. Der må gælde samme kompetencekrav til denne som til de øvrige medlemmer af udpegningsorganet, og ministeren skal ikke kunne se bort fra indkomne kandidater. IDA finder endvidere, at det bør præciseres, at udpegningsorganet er unikt for hvert universitet, og at et medlem af et universitets udpegningsorgan derfor ikke på samme tid kan være medlem af andre universiteters udpegningsorganer.

IDA finder samtidig, at det enkelte universitet bør få langt videre rammer for antallet af medlemmer i udpegningsorganet, således at der kan opstå en sammensætning i stil med den, der i dag kendes fra repræsentantskaberne på DTU og SDU. Samtidig bør der som minimum være 15 medlemmer af udpegningsorganet for at sikre bredde i repræsentationen. IDA finder det endvidere centralt, at de ansatte og de studerende er repræsenteret i udpegningsorganet. IDA er desuden uforstående over for formuleringen om den otteårige periode, da det kan forekomme besynderligt at have et stående udpegningsorgan for så lang en periode, når der relativt sjældent er behov for udpegninger, hvis ikke udpegningsorganet tiltænkes andre, løbende funktioner.

Ift. bestyrelsesformandsposten finder IDA, at den hidtidige proces, hvor bestyrelsesformanden vælges af bestyrelsen blandt de eksterne medlemmer, er mere hensigtsmæssig end en særskilt udpegningsproces. IDA finder, at det er sædvanlig praksis, at bestyrelsen selv peger på sin formand. Den nuværende model sikrer samtidig, at formanden har den fornødne legitimitet fra såvel eksterne som interne bestyrelsesmedlemmer, der alle har været med til at pege på formanden. IDA finder derfor, at den foreslåede model, hvor bestyrelsen ikke selv peger på formanden, risikerer at indskrænke bestyrelsesformandens handlerum betydeligt.

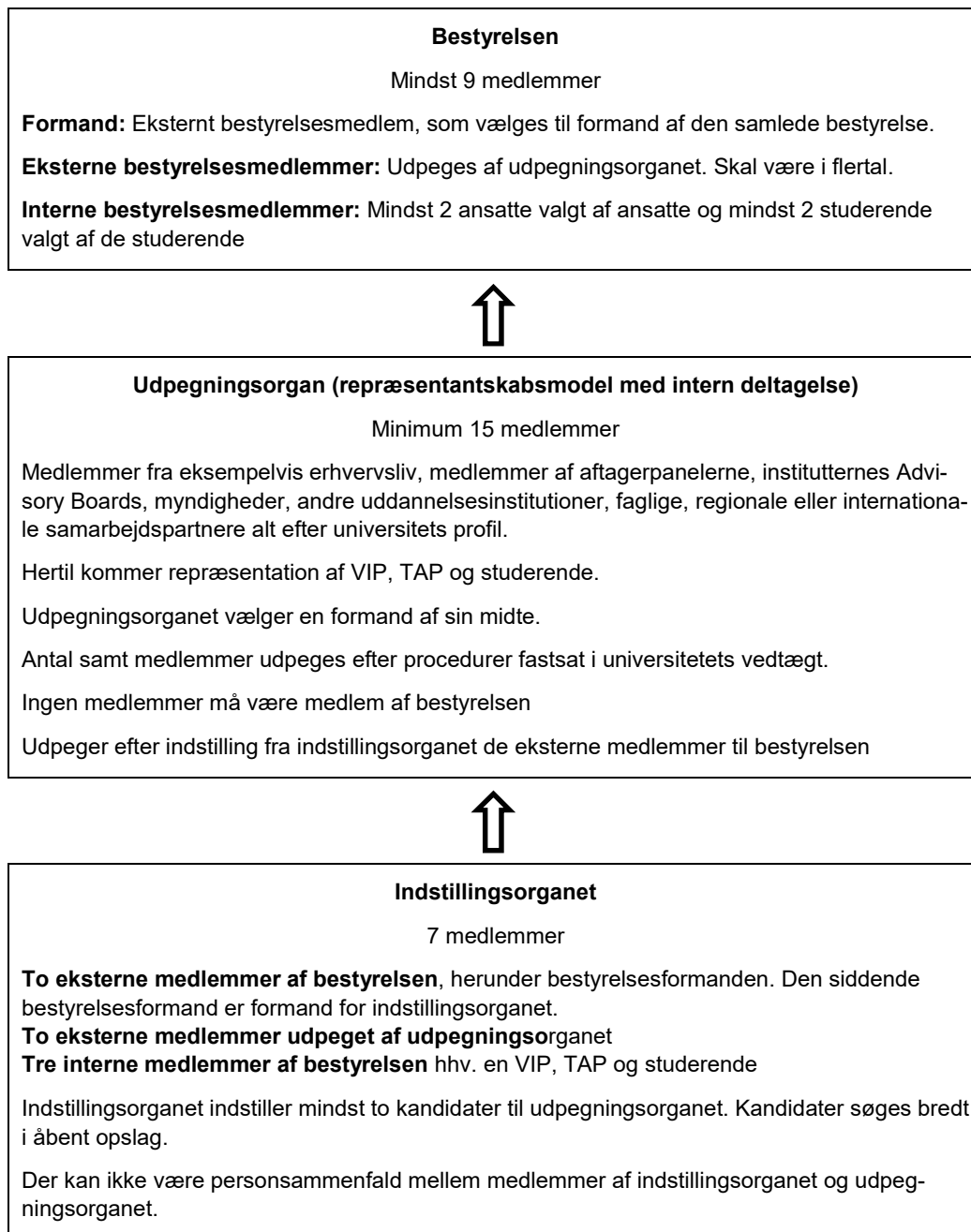
Ift. indstillingsorganet støtter IDA op om forslaget om, at der udarbejdes kompetenceprofiler for de ledige bestyrelsesposter, og at der sker en offentlig annoncering. Dette understøtter, at bestyrelsesmedlemmer kan rekrutteres, så de understøtter universitetet strategiske fokus, hvilket IDA bifalder. IDA finder, at der bør være tre interne valgte bestyrelsesmedlemmer i indstillingsorganet (en ansat valgt blandt det videnskabelige personale, en ansat valgt blandt det teknisk-administrative personale og en studerende).

IDA er forundret over, at en ledende medarbejder fra Uddannelses- og Forskningsministeriet skal have en plads i indstillingsudvalget, og er uforstående over for formålet hermed. IDA finder, at dette strider grundlæggende mod universiteternes autonomi, og er bekymrede for, om forslaget er udtryk for manglende tillid til universiteterne fra ministeriets side.

IDA finder, at både eksterne bestyrelsesmedlemmer og bredere, eksterne interesser bør repræsenteres og finder derfor, at bestyrelsesformanden samt yderligere et eksternt bestyrelsesmedlem skal have plads i indstillingsorganet for at sikre at indstillinger flugter med og dermed understøtter universitetets strategiske retning og behov. Samtidig finder IDA, at det er hensigtsmæssigt med en repræsentation af bredere samfundsinteresser, herunder aftagere, hvorfor det foreslås, at udpegningsorganet udpeger to medlemmer til indstillingsorganet.

Samlet set finder IDA, at de foreslåede ændringer sikrer, at udpegningen foretages af personer, der repræsenterer samfundshensyn, og at bestyrelsesformanden samtidig har den fornødne legitimitet fra bestyrelsen til at kunne varetage hele bestyrelsens interesser.

IDA's foreslåede model kan illustreres på følgende måde:

Med venlig hilsen

Ingeniørforeningen, IDA

Anne Katrine Bojsen
Chefkonsulent

NOTAT

Hørings svar til forslag til lov om ændring af universitetsloven (Bedre rammer for ledelse)

Professionshøjskolen UCC takker for muligheden for at afgive høringssvar i forhold til lovforslag til ændring af universitetsloven.

UCC bemærker indledningsvist, at ændringsforslaget ikke har direkte betydning for professionshøjskolerne, hvis lovgrundlag er nedfældet i bekendtgørelse af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser.

Det er dog relevant for professionshøjskolerne at forholde sig til de foreslåede ændringer, særligt henset til muligheden for, at ændringer i universitetsloven danner grundlag for efterfølgende ændringer i lovgrundlaget for professionsuddannelserne.

UCC bemærker, at lovforslagets beskrivelse af bestyrelsesformandens og bestyrelsens opgaver overordnet set afspejler med den måde, som UCC i praksis har tilrettelagt bestyrelsens arbejde.

I forhold til sammensætningen af bestyrelsen ønsker UCC at gøre opmærksom på, at professionshøjskolernes udpegning til bestyrelsen i forvejen er detailreguleret via bekendtgørelse om standardvedtægt for professionshøjskoler for videregående uddannelser. Ønskes der at foretage ændringer til udpegningsproceduren på professionshøjskoleområdet, vil baggrunden for den nuværende regulering skulle tages med i betragtning.

I forhold til valget af bestyrelsesformand er det vigtigt for UCC, at processen for valg af formand er smidig, og dermed at processen i indstillingsorganet og udpegningsorganet samt den endelige ministergodkendelse ikke bremser valget af en ny formand unødigt.

Derudover er det vigtigt for UCC, at professionshøjskolerne kan arbejde strategisk og langsigtet samt uafhængigt af politiske interesser. Med lovforslaget foreslås det, at uddannelses- og forskningsministeren har den endelige udvælgelseskompetence til bestyrelsesformandsposten. Det er vigtigt for UCC at understrege, at ministerudvælgelsen bør følge objektive kriterier, samt at det respekteres, at de selvejende institutioner skal kunne arbejde med langsigtede mål på tværs af skiftende regeringer.

I forhold til de strategiske rammekontrakter finder UCC det relevant, at den strategiske rammekontrakt tager afsæt i den enkelte institution strategiske arbejde. UCC ønsker i denne forbindelse at understrege vigtigheden i, at fastsættelsen af mål i rammekontrakterne foregår i en dialog mellem institutionerne og ministeriet.

Nærværende høringssvar er fremsendt pr. mail til hoeringssvar@ufm.dk.

Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (bedre rammer for ledelse)

VIA takker for muligheden for at afgive svar i forbindelse med høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven (Bedre rammer for ledelse). VIA har ingen specifikke indsigelser ift. høringsforslaget på universitetsområdet, men ønsker dog at benytte anledningen til at give følgende bemærkninger:

VIA har noteret sig de foreslåede ændringer, som lovforslaget lægger op til på universitetsområdet vedrørende bestyrelsernes rolle, handlerum og ansvar. VIA anerkender behovet for at præcisere bestyrelsernes overordnede ansvar i institutionslovene samt styrke og regulere dialogen og samspillet mellem bestyrelserne og uddannelses- og forskningsministeren ikke kun i forhold til universiteterne, men også i relation til professionshøjskolerne.

I forhold til den foreslåede revision af proceduren for bestyrelsesudpegningerne vil indførelsen af en lignende model på professionshøjskoleområdet imidlertid fremstå som en unødigt bureaukratisering og yderligere kompleksitet i styringen af institutionerne set fra VIAs perspektiv. VIA finder det således afgørende, at en eventuel revision af de eksisterende procedurer for bestyrelsesudpegningerne på professionshøjskoleområdet vil resultere i en model, som fortsat er enkel og nem at håndtere. Rent principielt finder VIA det i øvrigt vigtigt, at armslængde-princippet forbliver uanfægtet i forhold til udpegningen af bestyrelsesformændene. Hvad angår udpegning af bestyrelsesformanden kunne en acceptabel model være, at professionshøjskolerne indstiller én kandidat til ministerens godkendelse.

VIA har i øvrigt noteret sig, at lovforslaget lægger op til, at de nuværende udviklingskontrakter erstattes af nye strategiske rammekontrakter, som indgås mellem bestyrelserne og uddannelses- og forskningsministeriet. VIA ser positivt på denne udvikling og ser gerne en lignende model indført på professionshøjskoleområdet tilpasset de institutionsspecifikke vilkår.

VIA Rektorsekretariat
Skejbyvej 1
8240 Risskov

E: resc@via.dk
T: 87 55 10 04
www.via.dk

Dato: 17-03-2017
J.nr.: U0001-7-6-32-17
Ref.: RESC

Ud fra ovennævnte imødeser VIA således gerne en proces med henblik på udarbejdelse af et lovforslag ift. professionshøjskolesektoren ud fra en opmærksomhed på de forskelle, der er mellem universiteternes og professionshøjskolernes styringsmæssige udfordringer.

2/2

Med venlig hilsen

Peter Sørensen
Formand for bestyrelsen
VIA University College

Jørgen Nørby
Næstformand for bestyrelsen
VIA University College

Marianne Madsen

Fra: Eva Dahl <ed@rigsrevisionen.dk>
Sendt: 21. marts 2017 15:53
Til: UFM-JIF - hørings svar
Emne: Rigsrevisionens svar vedrørende "Høring - bedre rammer" <48275>

AppServerName: esdh-ufm-koncern
DocumentID: 17/012233-02
DocumentIsArchived: -1

Vi har gennemgået Uddannelses- og Forskningsministeriets "forslag til lov om ændring af universitetsloven (Bedre rammer for ledelse)" med særlig fokus på bestemmelser vedrørende regnskabs- og/eller revisionsforhold.

Vi kan konstatere, at forslaget ikke omhandler regnskabs- og/eller revisionsforhold. Rigsrevisionen har derfor ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Eva Dahl
Chefkonsulent

RIGSREVISIONEN

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 83 50

ed@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Svendborg, den 22. marts 2017

**Bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven
(Bedre rammer for ledelse)**

SIMAC noterer med tilfredshed, at den enstrengede ledelsesstruktur foreslås fastholdt i lovforslaget. Det er en væsentlig parameter for det velfungerende videregående uddannelsessystem, at der er fokus på erhvervets vilkår og behov på alle niveauer. Bestyrelser med kompetente medlemmer med solid forståelse for og kendskab til branchernes virke og rammer er centrale for den gode dialog med aftagerne, der sikrer at institutionerne er på forkant med udviklingstendenser og smidigt kan tilpasse uddannelser og udbud til arbejdsmarkedets behov indenfor de givne rammer til. SIMAC vurderer således de erhvervs- og forskningsprægede kompetencer i bestyrelsen som værende centrale og værdifulde elementer i lovforslaget, men vurderer ikke at der er en samfundsmæssig nytteværdi ved politisk udpegede aktører ved bestyrelsernes sammensætning.

For vores område bemærker vi, at fastholdelsen af det effektive selvstyre og professionssigtet understøtter fleksibiliteten og udbuddet af efterspurgte dimittender, der besidder de kompetencer, som erhvervet efterspørger.

Det nære samarbejde med den maritime industri er centralt. Bestyrelsens sammensætning, ansvar og fokus er således kendetegnet ved tæt involvering og samarbejde med erhvervets aktører samt professionssigtet. En bestyrelse med erhvervspræg og forståelse for uddannelsernes relevans og kvalitet er centralt, effektivt og veletableret.

SIMAC noterer de identificerede områder for en eventuel styrkelse af rammerne, hvor dette er relevant.

De maritime uddannelsesinstitutioner er allerede omfattet af en omfattende kvalitetssikring og detaljeret lovmæssig regulering af bestyrelsens sammensætning, rammer og roller, bl.a. via bekendtgørelsen om standardvedtægter for maritime uddannelsesinstitutioner, der sikrer en kompetent og professionelt arbejdende bestyrelse med strategisk ansvar og løbende involvering i institutionernes virke på strategisk niveau.

SIMAC noterer endvidere med tilfredshed, at de strategiske rammekontrakter tager udgangspunkt i den enkelte institutions strategi og udfordringer og ser den strategiske sammentænkning af rammekontrakt og egen strategi som hensigtsmæssig i forhold til at understøtte vores virke som leverandør af talentmasse til Det blå Danmark

SIMAC har ingen yderligere kommentarer til det tilsendte udkast.

Med venlig hilsen

Jesper Bernhardt
Direktør